

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 4 / COSDARC / 11.11.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\COSDARC\04COSDARC\

Fitxer 04COSDARC1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ****

Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya

Sessió 4, dimarts 11 de novembre de 2025

Presidència de la I. Sra. Lluïsa Llop Fernàndez

Sessió 4 de la COSDARC

La sessió de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (COSDARC) s'obre a ****. Presideix Lluïsa Llop Fernàndez, acompanyada de la vicepresidenta, Rosa Maria Ibarra Ollé, i de la secretària, Irene Negre i Estorach. Assisteix la Mesa el lletrat Joan Ridao i Martín.

Hi són presents [Manel Ezquerro Tomàs](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Ignasi Prat i Sarri](#), pel G. P. de Junts; [Montse Bergés i Saura](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Jaume Veray Cama](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Rafael Villafranca Mercé](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Dani Cornellà Detrell](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

Assisteixen a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Proposta de pla treball de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya.

La presidenta

Molt bona tarda a totes i a tots.

Proposta de pla treball de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya

394-00004/15

Donem inici a la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya amb l'ordre del dia que tenim proposat, que el primer punt de l'ordre del dia és la proposta del pla de treball de la comissió de seguiment de desplegament de les actuacions. Un pla de treball que és el que, en el moment, si avui queda aprovat, serà el que es farà servir per anar fent totes les diferents sessions d'aquesta comissió.

Una proposta presentada pels grups parlamentaris d'Esquerra Republicana, Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts, del Partit Popular, Grup Parlamentari Comuns, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular – Defensem la Terra.

Sí..., no sé si algun grup vol fer alguna intervenció o directament passaríem a la votació. *(Pausa.)* Sí?

Doncs passaríem a la votació del pla de treball de la comissió de seguiment.

Vots a favor de la proposta?

Per unanimitat de tots els assistents, queda aprovat el pla de treball.

Ampliació de l'ordre del dia

I, tal com deia l'ordre del dia, substanciem no la primera sessió, sinó la segona, per un tema de disponibilitat d'agenda, en aquest cas del conseller Dalmau.

Fem el que seria la segona de les sessions d'aquest pla de treball i, per tant, suspenem un minut i anem a donar la benvinguda a la compareixent de la Diputació de Barcelona.

(Pausa llarga.)

La presidenta

Reprenem ja la comissió.

Compareixença d'una representació de la Diputació de Barcelona

357-00905/15

Agraint la presència de la senyora Marina Espinosa, la coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona. Agrair-li, això, l'assistència en aquesta comissió de seguiment de l'Agenda Rural de Catalunya i dir-li que té un temps, com ja hem comentat, d'uns vint minuts per a la seva intervenció, que, posteriorment, els diferents grups parlamentaris faran la rèplica i, després, tornarem a obrir un torn per qualsevol aclariment i respondre les preguntes dels diferents grups. En tot cas, endavant, senyora Espinosa.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Marina Espinosa (coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona)

Moltes gràcies, presidenta de la comissió. Molt bona tarda a tothom i, abans que res, agrair que doneu veu, en el marc d'aquesta comissió, a la Diputació de Barcelona i que puguem explicar, en el marc de l'Agenda Rural Catalana, el conjunt d'actuacions que fem des d'aquesta institució. Un compromís institucional que, diríem que el binomi establert entre l'Agenda Rural catalana i també l'Estatut de Municipis Rurals, ens ofereix un marc en el qual poder encabir actuacions que fa la Diputació de Barcelona en un marc comú d'actuació, compartit amb el conjunt d'institucions catalanes i amb uns objectius també comuns.

Llavors, davant la inquietud que també té la Diputació de Barcelona per ajudar fonamentalment els municipis petits i o rurals, el 2024 vam encarregar un estudi a l'associació Arca perquè posicionés la Diputació de Barcelona en el marc d'aquests territoris més rurals i amb municipis molt petits, com ens visualitzava. El resultat de tot plegat va ser que havíem de promoure fonamentalment cinc línies d'actuació institucional de caràcter estratègic.

Per una banda, posar la perspectiva integradora en el territori, reconeixent les seves especificitats, crear línies de suport tant econòmiques, com materials, com tècniques que siguin de caràcter específic per aquesta tipologia de municipis, amb un paper de lideratge clau en la governança territorial, intentar garantir l'equitat territorial arreu del territori i, molt fonamentalment, en aquests municipis de caràcter petit i rural.

Bé, ens hem posat mans a l'obra, per molt que, òbviament, tenim espai de millora i així ho estem treballant. També el Pla d'actuació de mandat de la Diputació de Barcelona assenta les bases per dissenyar una agenda...

Fitxer 2

urbana i rural, amb perspectiva 2030 i està en elaboració, previsiblement l'aproverem el 2026 i aquí conté una estratègia específica per aquesta tipologia de municipis rurals i petits. I bé, el marc d'actuació a nivell territorial, tenint en compte l'Estatut de Municipis Rurals i l'Agenda Rural Catalana, és aquesta. Val a dir que la Diputació de Barcelona actua en molts àmbits, en molts àmbits sectorials i ho fa sempre a través dels ajuntaments.

Per tant, per bé que tenim actuacions de caràcter directe a la ciutadania, no és la nostra funció principal. Com a institució de segon nivell local treballem i actuem en el benestar de les persones i en les polítiques de despoblament, però ho fem sempre a través dels ajuntaments.

I bé, la tipologia d'ajuntaments que tenim a la demarcació de Barcelona és bastant diferent entre els diferents territoris. A vegades quan tenim reunions amb altres diputacions i demés ens diuen, oh, és que vosaltres, la província de Barcelona, és que teniu molta població..., no, tenim de tot. Tenim un Hospitalet, i tenim un Sabadell

i un Terrassa, però ho tenim al costat d'un Bellprat, d'un Argençola, d'un Alpens o d'un Sant Jaume de Frontanyà, municipis molt, molt petits.

Llavors, el que ens caracteritza també és treballar amb aquesta flexibilitat i sensibilitat arreu dels territoris. Però bé, centrant-me ja en municipis rurals i d'acord amb l'Estatut del Municipi Rural, tenim aquests cent dinou municipis que, com veieu, se situen al nord del que és la demarcació de Barcelona. Tant sols aquests cent dinou municipis tenen un 0,52 per cent de la població. En canvi, tenim un trenta per cent del territori, un territori que també, més enllà de les persones, s'ha de gestionar i requereix de polítiques específiques.

Aquesta és la distribució a nivell comarcal i, bàsicament, es concentren en tres comarques de manera prioritària, el Berguedà, l'Osona i l'Anoia, en menor mesura, l'Alt Penedès i el Bages. I pel que fa a la dinàmica demogràfica, si bé és cert que detectem algunes dinàmiques de despoblament, però no majoritàriament, sí que detectem altres aspectes, com per exemple, l'envelliment. I a nivell de la dinàmica socioeconòmica, també, tot i que no hi ha un patró comú, detectem que hi ha hagut una baixa de l'activitat industrial i agrària.

Això simplement per donar-ho a conèixer. Des de l'Àrea de Bon Govern de la Diputació de Barcelona es va crear ja fa alguns anys aquest visor. És un visor que conté tots els ajuntaments amb indicadors demogràfics, socioeconòmics, etcètera, però recentment s'ha creat aquest apartat de municipis d'especial atenció, en què més enllà de disposar d'uns indicadors que ens refermen la tipologia d'aquests municipis, també conté tota una sèrie de recursos que es poden oferir de la Diputació de Barcelona perquè els ajuntaments en siguin coneixedors. És a dir, es detecta sovint quina precarietat tenen en algun tipus de serveis i llavors s'ofereixen recursos que té la pròpia Diputació per pal·liar una mica aquesta deficiència.

En definitiva, i tornant al pla d'actuació de mandat, per nosaltres és un instrument, l'Agenda Urbana i Rural en la qual estem treballant, és un instrument de governança que ens permet planificar estratègicament el territori, i des d'aquest punt de vista també dissenyar alguna estratègia territorial integrada en l'àmbit rural, que també ens permetrà accedir a fons més enllà dels fons catalans o estatals a fons europeus.

I, per altra banda, ens permetrà també desenvolupar polítiques de cooperació molt més adaptades a aquesta tipologia de municipis.

Aquesta és una altra manera de veure-ho. Hem vist els municipis que estan, diríem, integrats en el marc de l'Estatut de Municipis Rurals i aquí el que tenim és tot el territori. Per què? Perquè, clar, en municipis petits l'Estatut estableix menys de dos mil habitants, però fins a quin punt tres mil també no és petit? I a nosaltres ens marca molt la Llei de Bases de Règim Local, amb uns trams específics de població i, per tant, tenim un àmbit d'actuació molt centrat en el que ens marca la Llei de Bases de Règim Local i, per tant, també els trams que estableix.

Llavors, treballem molt amb els municipis sobretot de menys de cinc mil habitants i que hem arribat, al llarg dels temps, a una especialització per sota dels vint mil. Llavors, menys de cinc mil habitants tenim cent setanta-vuit municipis, suposa més de la meitat dels tres-cents onze que hi ha a la demarcació de Barcelona i un seixanta-quatre per cent de la superfície del nostre territori són d'aquesta dimensió municipal. Però tenim noranta de menys de mil habitants i, com comentava, en un territori del trenta per cent. Per tant, un terç del territori.

I, evidentment, tenim una atenció especial des de la Diputació de Barcelona als petits municipis i alguns dels quals nosaltres anomenem serveis de continuïtat. Què vol dir serveis de continuïtat? Que els fem sempre als ajuntaments. És una manera..., se centren moltes vegades a poder obrir la persiana de l'Ajuntament. És a dir, que tots aquells aspectes de funcionament es faciliten directament des de la Diputació, bé siguin les nòmines dels empleats, bé siguin els instruments de recursos humans, bé sigui la recaptació d'impostos, bé sigui l'assistència jurídica permanent, etcètera. Llavors, tot un seguit de suports que fem fonamentalment els ajuntaments bàsicament per sota dels cinc mil habitants. Per tant, quedaria cobert, diríem, la franja dels dos mil o els d'especial atenció.

Malgrat tot, fem alguns serveis que són d'atenció directa a la ciutadania i que, per tant, repercuteix de manera directa en el benestar de les persones. Per tant, en el repte 1 de l'Agenda Rural Catalana. Només dos exemples que per nosaltres són bastant emblemàtics. Sabeu que la Diputació de Barcelona té una xarxa de biblioteques de reconegut prestigi arreu del territori, però allà on no arriben les

biblioteques per les raons que siguin, municipis molt petits, manca de massa crítica suficient, manca de recursos per poder tenir una biblioteca pròpia, la Diputació arriba amb una xarxa de bibliobusos arreu del territori. I això és un servei també permanent i, per tant, va en benefici de la cultura i de la lectura pública als ajuntaments més petits i, per tant, a la ciutadania que habita en aquests municipis.

I, per altra banda, destacar també la xarxa de parcs naturals. Gestionem catorze espais naturals arreu de la demarcació de Barcelona i, com he comentat, tenim grans espais que no estan habitats o estan habitats mínimament, però un gran territori a gestionar. I, per tant, més enllà del gaudi i el benestar de les persones que hi viuen o que els visiten, també requereix de polítiques i serveis específics per gestionar aquest territori en termes de gestió forestal, en termes de prevenció d'incendis, en termes de dotar-nos d'una veritable política d'infraestructura verda a la demarcació de Barcelona.

Per tant, tenim una oferta àmplia, amb un model de cooperació cap als centres locals molt propi i molt singular de la Diputació de Barcelona, per tal de promoure aquestes estratègies de desenvolupament local i reforçar tots els models socials de proximitat.

Bé, això m'ho salto. Simplement, tenim un pla de cooperació amb més de vint anys d'experiència, alineats amb tots els documents estratègics de la Diputació de Barcelona, el pla d'actuació de mandat, el pla xarxa de governs locals, que és el que aplega fonamentalment tota la cooperació d'assistència tècnica, econòmica i material al conjunt dels governs locals de la província de Barcelona i també alineat amb l'agenda 2030 i els seus 17ODS, objectius de desenvolupament sostenibles.

Aquest pla de cooperació està dotat per tres grans potes que poden veure vostès aquí. Per una banda, un programa general d'inversions, per una altra, el catàleg de serveis. Per tant, la pota d'inversions, òbviament, es dedica a ajudar que els ajuntaments, tots, però amb una sensibilitat específica, els petits, puguin materialitzar les inversions que tenen programades al llarg del mandat i el catàleg de serveis se centra en subministrar serveis i activitats, amb més de tres-cents seixanta recursos.

I una pota més residual, que l'anomenem programes específics, amb uns volums econòmics que han anat creixent al llarg dels mandats, actualment hem dotat el

territori de 1.300 milions d'euros, tenint en compte que encara ens queda un any i mig per acabar el mandat, i que es distribueixen entre aquestes tres potes que comentava, però sobretot entre aquestes dues, inversió i serveis i activitats, de tal manera que aquest pla de cooperació xarxa de governs locals que ens caracteritza també té una funció redistributiva i una funció reequilibradora, de tal manera que, en termes d'euros habitant, perceben bastant més els municipis petits que se situen, com deia, al nord de la nostra demarcació i que són on són aquests municipis també més petits.

Un catàleg de serveis que ja des de l'any 2023 es va especialitzar mínimament en subministrar serveis i activitats específiques per municipis petits, fins a mil habitants, però també dotats amb un sistema de millora contínua perquè ens sentim orgullosos, però bé és cert que ens queda camí per recórrer per arribar a l'excel·lència, podríem dir. Actualment estem treballant amb instruments d'intel·ligència artificial per fer la vida més fàcil a aquests ajuntaments i això, doncs aquesta sensibilitat cap als municipis petits i rurals es materialitza en uns criteris específics, una menor tramitació per facilitar també que aquests ajuntaments tenen poca estructura administrativa i, en definitiva, recursos més adequats a les seves necessitats.

El Programa General d'Inversions, que està dotat amb 260 milions d'euros, va destinat a cobrir inversió sota el criteri d'autonomia local, és a dir, és un programa generalista per fer inversions en el territori i els ajuntaments aquí decideixen a quines inversions ho destinen. Això es complementa amb altres programes, que és la Diputació qui decideix si ho destina a la inversió, a millorar les xarxes d'abastament d'aigua, com és el cas, o un programa de patrimoni, o un programa de camins i carreteres, etcètera. Però en aquest cas és un programa generalista, l'Ajuntament decideix quines necessitats inversores té en el territori i, sota una fórmula que vol ser objectiva i transparent, es fa un repartiment i des de la Diputació fem un seguiment exhaustiu.

Aquí poden veure com municipis com Alpens o Argençola rep molts més diners en termes d'euros habitant que no pas altres municipis més grans. Per tant, sempre vetllant per aquesta funció redistributiva. *(Pausa.)*

Bé, vaig acabant. Aquí, com que ho tenen, no m'estenc gaire més. Simplement perquè es visualitzi això, quin percentatge de les hisendes locals representa els recursos que distribuïm entre els municipis. A hores d'ara, pel que fa al conjunt del mandat portem en els municipis més petits, els municipis de menys de dos mil habitants, portem 58,4 milions abocats en aquest territori en concret. Hem començat a repensar els nostres instruments per tenir encara o plasmar encara més aquesta sensibilitat en el món dels municipis de l'Estatut de Municipis Rurals i, per tant, als que va també dirigida l'Agenda Rural Catalana.

I, per tant, deia, tenim marge de millora, com per exemple, modificar els llindars poblacionals en determinats programes d'ajut, ja que, com he comentat, ens basem força en la distribució poblacional que fa...

Fitxer 3

la Llei de Bases. I aquí hem de fer aquest canvi de xip en tots aquells programes que no tinguem incorporat aquest llindar de població. Per tant, una oferta àmplia, però que, com deia, hi ha camí per recórrer.

Aquí simplement un petit testeig que, en el repte 1 de l'Agenda Rural, bé, és un petit exercici perquè, com deia, tenim tres-cents seixanta recursos al catàleg de serveis i activitats. Simplement he posat un petit testeig pel conjunt d'eixos que el repte 1 de persones, benestar i repte demogràfic estableix. Per tant, a mode d'exemple, en atenció sanitària i atenció educativa s'ha de dir que no disposem de competències, però, malgrat tot, en l'àmbit, podríem dir, de salut comunitària sí que fem coses. Per exemple, qualitat de l'aigua, seguretat alimentària, plans locals de salut, etcètera.

Educació, és veritat que tampoc tenim competències, són de la Generalitat, però sí que fem coses com programes educatius per petits municipis específicament o plans educatius de territori, amb una mirada més enllà del municipi.

I, per exemple, en l'àmbit més de benestar social o de les condicions de vida de la gent gran, tenim un programa que també té molt d'èxit de teleassistència, amb cent vint mil usuaris i més de sis-cents mil trucades ateses i també tenim programes de dinamització de la gent gran, lluita contra l'edatisme i altres temes.

En l'àmbit de garantir la cultura, ja he comentat com un exemple els bibliobusos. En l'àmbit de dret a l'habitatge al món rural, que és un tema que està, com bé saben vostès, en l'agenda de primer ordre, fem ajudes per rehabilitar o adquirir alguns habitatges amb un pressupost realment molt modest, però millor és res. I també, si tenen interès, hi ha algunes publicacions en aquest àmbit que estan penjades al web de Diputació que poden ser d'interès, com per exemple una que es diu Món rural i noves formes d'habitabilitat o polítiques d'habitatge per municipis petits. I en l'àmbit de fer créixer la població, fonamentalment centrat en l'àmbit de l'ocupació, tenim programes com els plans locals d'ocupació o bé el programa Reempresa.

I ja per anar acabant, tenim també un programa de fórmula creditícia a interès zero, que permet als ajuntaments més petits tenir finançament per inversió fonamentalment amb unes condicions molt avantatjoses perquè no tenen límit, sempre que respectin les regles fiscals i tot això, però i a més a més, a tornar en deu anys a interès zero. I aquest programa és interessant esmentar-lo perquè també deuen conèixer que tenim un seriós problema als municipis petits perquè no tenim secretaris interventors. Això vol dir que hi ha municipis que no poden fer ni el bàsic que és convocar el Ple.

I en aquest context ens hem llançat amb una prova pilot de beques remunerades per formar un col·lectiu específic, fonamentalment de l'àmbit de ciències polítiques, dret i economia, per formar-los i perquè voltin pel territori allà on es necessiten aquelles funcions de secretaria i intervenció i que els ajuntaments més petits moltes vegades no en tenen. És una iniciativa que tot just s'acaba de publicar ara perquè és de recent aprovació.

Això simplement perquè ho coneguim, tenim un visor aprovat també fa molt poc, és públic, com a mínim és públic pel conjunt d'ajuntaments, en què, complint també amb la llei de bases, reflecteix els costos efectius de la prestació de serveis i que també la llei de bases aquí ens encomana fer-ne un seguiment i, malgrat estar pendent de depuracions diverses perquè és també de molt nova creació, ens permet també vigilar aquests serveis per millorar l'eficiència i alhora també la transparència.

I ja per acabar, en el marc dels fons Next Generation vam capacitar un equip, reduït però vam capacitar-lo molt bé dintre de la Diputació, per tal de donar suport als

ajuntaments i per poder precisament fer que els fons Next Generation es poguessin capitalitzar a aquests municipis més petits. Els ajuntaments més grans tenen, diríem, suficient plantilles tècniques per poder optar pel seu compte, però els ajuntaments petits ens trobàvem que no arribaven a aquests fons. Per tant, vam capacitar un equip per tal de donar suport fonamentalment als municipis més petits, de cinc mil cap a baix, fer una assistència integral en l'àmbit de la sol·licitud per preparar les seves memòries, però també en l'àmbit de la fase de gestió, i ara ens abocarem a l'àmbit de la fase de justificació.

I tenim també un recurs que li diem de finestreta única pel finançament local, que estudiem totes les fonts de finançament a les quals poden recórrer els ajuntaments petits, per tal de complir o de poder materialitzar i fer efectives les seves inversions.

En el marc també de l'impacte en els petits municipis i sobretot rurals i en col·laboració amb la Diputació de Barcelona estem a punt de provar una estratègia territorial integrada rural, en què va adreçada a aquesta part del mapa i estem preparant tres projectes que ens permetran copsar fonts Feder o així ho esperem.

Llavors, hem preparat tres projectes que tenim madurs en aquest sentit. Un és l'accés a internet de banda ampla, poden veure en quins ajuntaments opera. L'altre projecte és de descarbonització, flexibilització i millora del servei de lectura pública als petits municipis, els bibliobusos als quals em referia abans, però per tal que aquests bibliobusos quedin totalment descarbonitzats. No podran ser cent per cent elèctrics perquè, sinó, no arribarien al cent per cent dels territoris perquè per orografia no arriben determinats busos. I, per últim, el Dibaigua és un projecte per digitalitzar l'eficàcia, l'eficiència i la qualitat d'aigua en els petits municipis. També opera en aquesta part del territori i estem preparant aquests projectes per poder optar a fons europeus o fons estructurals.

I ja per acabar, doncs acabo com havia començat, en definitiva, aquest binomi Estatut Municipis Rurals i Agenda Rural Catalana planteja un repte d'alta complexitat, però alhora considerem que, com a institució, més enllà que és un repte important, estem en condicions de facilitar o de liderar el conjunt d'estratègies que ens permeti garantir el desplegament de les polítiques en aquest marc d'actuació.

Moltes gràcies per l'atenció.

La presidenta

Gràcies, senyora Marina Espinosa. Gràcies per les explicacions. Jo crec que estaria bé, si li sembla, si ens poguéssim facilitar aquesta presentació, la podrien fer arribar als diferents grups, i...

Marina Espinosa (coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona)

Ah, sí, sí. Faltaria més. De fet, me la van demanar i la vaig...

La presidenta

Correcte. Sí, sí. Però vull dir que amb el seu permís la farem arribar a tothom.

Marina Espinosa (coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona)

Sí, sí, faltaria més.

La presidenta

Perfecte. I ara seria ja el torn dels diferents grups parlamentaris i fem, com amb totes les comissions, allò de gran a petit, al final el Grup Parlamentari Socialistes i Units per avançar, en tant que dóna suport al Govern..., (*Veus de fons.*) L'últim, l'últim, Manel, farem com tot i... (*Veus de fons. Rialles.*) I, per tant, començaríem pel Grup Parlamentari de Junts. Té la paraula el diputat Ignasi Prat i Sarri.

Ignasi Prat i Sarri

Bona tarda, presidenta. Bona tarda, senyora Espinosa. Bé, la Diputació de Barcelona, clar, el seu paper és clau per garantir aquesta igualtat de serveis i oportunitats entre el món rural i el món urbà. I li voldria preguntar, en primer lloc, quines polítiques concretes impulsen per assegurar els mateixos drets socials i serveis bàsics. Com, per exemple, la salut, el transport o la connectivitat, sobretot als municipis petits, i si consideren fer un finançament específic per a serveis de proximitat rural. Però també ens ha parlat, també, ara aquí, de si l'estratègia la feu també amb els fons europeus i si això ho coordineu amb la resta de diputacions. Tota aquesta estratègia que planegeu, si la coordineu amb la resta de diputacions.

També ha parlat de cent dinou municipis, entenc que són de fins a cinc mil habitants, perquè, si no ho tinc mal entès, de menys de dos mil són noranta-un, a Barcelona. Si m'ho pot especificar, eh? Que em sembla que, si no ho tinc mal entès, a Barcelona, de menys de dos mil són noranta-un municipis, no cent dinou. Llavors, que vostè ha parlat de cent dinou, llavors, si són per menys de cinc mil habitants o si això m'ho pot especificar.

Diu que s'ofereixen recursos a les precarietats dels municipis que ho necessiten. Amb això, què significa exactament? Si també m'ho pot especificar una mica aquesta precarietat quina..., en què consisteix. Hi ha també el servei aquest de continuïtat que ha parlat, aquí també intervé aquest servei de continuïtat que li donen els secretaris interventors d'aquests municipis que ho necessiten, perquè hi ha una certa mancança en aquest sentit i el món rural té aquesta problemàtica en l'actualitat.

Quan parla del Programa General d'Inversions del 2024-2027, m'ha semblat veure que en cap moment s'ha parlat de cultura i educació, per exemple, i no sé si es parla o no es parla perquè, òbviament, pel món rural és importantíssim per a l'arrelament i, per tant, no sé què hi destinen o no hi destinen a nivell de Diputació de Barcelona.

I també voldria que m'especifiqués si pogués ser, sobretot pel tema de la vertebració territorial, si tenim alguna planificació per alleugerir les grans ciutats perquè, òbviament, Barcelona, en aquest sentit, és clau perquè és on se concentra la màxima població i, per tant, si la Diputació, per alleugerir aquestes grans ciutats i per a enfortir el món rural, si tenen alguna planificació al respecte perquè crec que això, més que vostès, com a ens local, la Diputació en això tindria un paper clau per a poder enfortir el món rural, tant a Barcelona com a la resta de Catalunya, però sobretot a Barcelona en aquest cas.

I, òbviament, la Diputació té múscul tècnic i econòmic per liderar la vertebració territorial i el repte no és de recursos, sinó de voluntat política i, per tant, aquí sí que m'agradaria que hi fessin un esforç en aquest sentit perquè tenen la clau per a poder enfortir el món rural.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Passaríem ara el torn a la diputada Montse Bergés i Saura, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyora Marina Espinosa. Bé, jo li voldria fer..., ai, que m'ho he apuntat i se me n'ha anat. Li voldria fer preguntes sobre... Ara m'ha marxat el document però és igual, el torno a obrir. Al començament ha parlat d'un document, d'un estudi que ha fet Arca. És a dir, ha dividit la seva presentació en dues parts. Explica el que ja s'està fent a través d'aquest pla que ja té la diputació i que entenc que fa anys que funciona i que no és específic de l'Agenda Rural, vull dir que són exemples que ens ha posat de programes que deu fer més de vint anys, segurament alguns que s'estan duent a terme. Bé, la xarxa dels parcs, ha posat exemples d'aquests.

Llavors, aquest estudi que ha dit que hi havia cinc eixos que va fer Arca, si ens els pot detallar una mica més o quins canvis faran a les polítiques que ja s'estan duent a terme a nivell de municipis rurals, perquè entenc que el fet que hi hagi ara l'Estatut i l'Agenda Rural pot permetre aquesta adaptació als programes, no? Alguns segurament funcionen uns altres es poden millorar. Per tant, havia dit cinc línies de treball que algunes eren ajuts, no els he pogut apuntar tots, però si m'ho pot explicar una mica més i de quina manera casaran o quadraran els plans actuals que ja està desenvolupant la Diputació amb les propostes que surten, tant directament de l'Agenda Rural com d'aquest estudi i del mandat.

Pel que fa a aquests serveis de continuïtat de la prestació directa també, si n'hi ha algun específic que s'hagi impulsat a partir de l'Agenda Rural. O sigui, entenc que n'hi ha molts que han dit, dels tributs, de la recaptació..., si estan fent alguna..., si ja tenen algun exemple d'alguna adaptació més concreta a l'Agenda Rural i a l'Estatut.

A nivell de pressupostos ens ha donat algunes xifres del volum, dels 1.300 milions que si ho he entès va directament a polítiques de municipis rurals. Als municipis rurals específicament 58,4..., més que els números, també aquesta valoració. Si tots som conscients d'aquesta necessitat d'aquesta discriminació positiva cap als municipis rurals, si hi ha hagut aquest canvi, si està previst anar-lo incrementant, de

quina manera, aquesta quantitat que a vegades serveix també per mesurar, allò de la quantitat per habitant, no?, si aquest biaix s'està aplicant d'una...

Fitxer 4

manera decidida.

Després, aquesta oficina que van impulsar per donar suport als petits municipis a l'hora de captar fons, que sabem les grans dificultats que tenen, sobretot en les subvencions europees, que si ja la tramitació i la burocràcia és complicada, en les europees encara ho és més. No sé quant temps fa que l'han començat a posar en marxa i si ja tenen resultats, de dir, doncs..., perquè sí que realment és una reclamació de tots els municipis aquest suport, de fet l'Estatut contempla que hi hagi la facilitat, facilitar totes aquestes accions, si tenen alguna dada de dir, doncs hem ajudat a tants ajuntaments, s'han aconseguit tantes ajudes.

Igual que amb el tema de..., més que res lo que ens agradaria és saber si el fet de tenir l'Estatut –l'acabem d'aprovar, per tant entenc que hi haurà coses que encara no s'han pogut desplegar–, però les diputacions tenen un paper molt important en l'Estatut, tenen molts articles dedicats, llavors en aquest cas si ja estan fent una previsió de com ho començaran a impulsar.

I bé, en el cas d'aquest estudi d'Arca, que entenem que potser són més capaços de posar aquesta mirada i de poder..., jo crec que a vegades per molt que un programa funcioni segurament funcionarà molt des d'una mirada, però quan li afegim una altra, com vostè ha dit, sempre es pot acabar de millorar i de superar alguns obstacles perquè realment la realitat, jo com a lleidatana conec més la dels municipis rurals de Lleida, però està clar que en aquest cas també hi ha unes dificultats que algunes potser encara són més agreujades per això que comentàvem de l'àrea metropolitana, de la manera que absorbeix.

I si té també alguna dada sobre habitatge rural, que ha dit que havien fet alguna acció, si la pot detallar una mica més perquè, tenint en compte que també és un dels problemes importants i que també Arca ha fet una guia pels municipis pel tema dels

habitatges buits, si d'això també tenen alguna proposta o estan impulsant algun programa per la rehabilitació o obrir aquests habitatges buits.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara el torn al Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Jaume Veray.

Jaume Veray Cama

Gràcies, presidenta. Intentaré ser breu, perquè moltes de les preguntes o temes que volem tocar s'han anat tocant, és el que passa quan no parles dels primers. Bàsicament, primer agrair-li la seva presència; segona, felicitar-los i agrair també el compromís de la Diputació de Barcelona amb el desplegament de l'Agenda Rural. Està clar i es constata amb l'explicació de recursos i estratègies que ens ha exposat avui aquí, estem convençuts doncs que sou, la Diputació de Barcelona és una figura clau per ajudar al desenvolupament de l'Agenda Rural, sempre que es vulgui, sempre que hi hagi voluntat política, perquè ha quedat clar que de recursos n'hi ha i bastants.

A mi m'agradaria fer-li dues o tres preguntes, perquè a part del que han dit alguns companys diputats, perquè em quedi una mica clar. La primera, no sé si ho dic bé, però dins del pla de mandat..., he entès que hi havia com un pla cooperació on hi havia 1.300 milions, 618 per inversió, 540 no he acabat..., ara mateix no podria dir a què els dediquen, però aquest era el gruix. I la meva primera pregunta és, crec que ho ha dit, però no sé si només és aquest, si el repartiment d'aquests milions, d'aquests diners, d'aquests recursos és només en base al nombre d'habitants, aquesta és la primera, si n'hi ha alguna altra.

I després, si van dirigits a temes a demanda del municipi, dels municipis petits o a proposta de la pròpia Diputació. Perquè he entès que hi havia un programa general d'inversions amb uns altres 260 milions, i aquí sí que els municipis decidien on anaven, però qui decideix què, quina quantitat i a quin municipi en aquest altre pla, això sí que m'agradaria saber-ho.

I després també m'agradaria saber, quan ha parlat d'un problema gros que tenim en els petits municipis i no tan petits, que és la falta de secretaris interventors, vostè ens ha explicat que hi ha una prova pilot que és unes beques remunerades per formar personal per poder fer aquestes funcions. Ha dit a quin sector anava, sector de gent que havia estudiat polítiques, advocats, economistes –he entès–, o econòmiques, però no he acabat d'entendre a qui van dirigits, és a funcionaris de la Diputació?, a gent –diguem-ne–, del carrer que pot optar tenint, suposo, la carrera, d'una d'aquestes carreres que vostès diuen, poden optar a la beca, bé, si em pot explicar una mica això.

I després preguntar-li si, a partir de l'aprovació de l'Estatut de Municipis Rurals i de l'Agenda Rural, la Diputació de Barcelona ha implementat, ha creat programes en base a això o el que ha fet ha sigut redistribuir, readaptar programes o estratègies que ja tenia en base..., o dir, mira, aprofitem que l'Agenda Rural o l'Estatut de Municipis passa per aquí, aprofitem que nosaltres també teníem aquesta línia i fem la sinergia de les dues i tirem endavant...

Jo no tinc res més a dir-li i tornar a agrair-li la seva presència.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Passem ara el torn al Grup Parlamentari de VOX. Té la paraula el diputat Rafel Villafranca.

Rafael Villafranca Mercé

Sí, gràcies, presidenta. També agrair la compareixença aquí de la senyora Espinosa i l'explicació que ens ha donat, fonamentalment quant a la seva intervenció i la importància que té aquest binomi, com ha dit, d'Agenda Rural i Estatut de Municipis Rurals. Lo que volia dir, ha parlat que vol ajudar els municipis, sobretot els més petits, que són els que necessiten l'impuls necessari i que s'ha parlat d'aquestes cinc línies d'actuació, que és crear una línia..., la primera és crear línies de suport dins d'aquestes línies d'actuació rural. En aquest cas voldria que expliqués una mica més quina és aquesta preferència en la línia de suport.

He posat..., també parlat que vostè també actuaven com a perspectiva d'Agenda 2030. Aquests són els motius per els quals nosaltres no donem suport a aquesta comissió de seguiment, però sí el seguiment, que es faci un seguiment de l'actuació de l'Agenda Rural, perquè considerem que és essencial per la continuïtat dels municipis, sobretot per la garantia dels seus habitants.

Nosaltres considerem que aquesta comissió es podria fer perfectament –de seguiment–, per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació o per la Comissió de Transició Ecològica. No obstant això, el fet d'aquesta activitat sí que considerem, bé, que abans s'ha parlat que, clar, això ho fa vostè des d'una perspectiva de la Diputació Provincial de Barcelona, però, per exemple, los que som de Lleida donem molta importància al sector primari, que és la vida, fonamental és la vida l'agricultura.

Aleshores, si és preocupant ja lo que diu aquí a Barcelona, que els municipis representen menys de l'u per cent de la població, però que cobreix el trenta per cent del territori. Això demostra que hi ha un procés d'abandonament dels municipis i d'envelliment també de la població rural. Aleshores, si una de les preguntes que li faria és, quan diu que ofereixen recursos als municipis per pal·liar alguna carència, si ens podria concretar una mica aquest tipus de recursos. Jo entenc que són bàsicament econòmics, però també ha parlat que es presta en subministrament de serveis i activitats. Voldria saber una mica quines són les manques principals que tenen les sol·licituds que fan, sobretot aquests petits municipis.

Som conscients, també, que bé, ha parlat del tema de xarxes de biblioteques i gestions d'espais naturals. Voldria també saber si vostè, dins d'aquests objectius prioritaris, d'acció prioritària que té l'Agenda Rural, si tenen algun criteri d'actuació o quin tipus de preferència utilitzen. Nosaltres considerem que és molt preferent, per exemple, el tema de garantir la xarxa de comunicació viària i garantir la mobilitat, que considerem que és essencial perquè la gent no abandoni els pobles, i també superar aquesta bretxa digital, que molts pobles d'aquests no tenen la connexió adequada i evidentment, com ha dit aquí, eliminar la burocràcia i assessorar i cobrir aquestes gestions que consideren necessàries aquests petits municipis.

Aleshores, si tenen vostès algun tipus de mesura concreta per reduir la burocràcia i també el tema de la bretxa digital, si han fet algun tipus d'inversió, o en l'adquisició de material informàtic o algun tipus d'activitat de formació als municipis i als pobles. I ha dit també que els ajuntaments decideixen on destinen les inversions. Des de la Diputació fan un seguiment exhaustiu sobre aquestes, si podria concretar com funciona aquest seguiment exhaustiu, si hi ha una inspecció, si s'ha de presentar algun tipus d'informe o un tipus de viabilitat sobre aquestos diners que es destinen per part de vostès a aquestos municipis que fan la sol·licitud.

I no tinc res més a preguntar.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Donat que ara seria el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, que la seva diputada, Núria Lozano s'ha excusat perquè està en una altra comissió, i de la mateixa manera el següent seria el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular, en Dani Cornella que també ha avisat que arribava tard perquè estava en una altra comissió. Ara passaria..., bé, i del Grup Mixt que no és present en aquesta comissió..., passaríem ara al Grup Parlamentari del PSC per tancar aquesta ronda dels diferents grups parlamentaris. Té la paraula el diputat Manuel..., Manel Ezquerria.

Manel Ezquerria Tomàs

Gràcies, presidenta. Bona tarda. En primer lloc agrair a la senyora Marina Espinosa per les explicacions i per aportar-nos aquesta mica més de punt de vista des de l'àrea, des de la Diputació de Barcelona, molt diferent a la majoria dels que estem aquí presents que venim de terra endins, excepte el Jaume que ja em mira malament, que és de Girona, els demés som de Lleida (*Fortes rialles.*) Ell és de costa, los demés som de Lleida, tots, eh?

Bé, aquesta comissió té com a objectiu treballar a fons pel vuitanta per cent del territori, tot i que aquest vuitanta vuit..., aquest vuitanta per cent acull només una de cada quatre persones. En aquesta línia vostè també, sí, ens ha explicat que, no sé si ha dit del seixanta per cent del territori també, més o menys en aquesta proporció,

potser no tant, però..., quan tothom relaciona Barcelona amb l'àrea metropolitana, des de fora, pot semblar una mica sorprenent, però bé, és per tots sabut que Barcelona té municipis amb tot tipus de demografia.

Ens ha explicat cent dinou municipis, dels quals seixanta-set són d'especial atenció i crec que aquestos seixanta-set a l'Estatut de Municipis Rurals, els d'especial atenció els marca de cinc-cents per avall. No sé si la Diputació vostès..., he entès que marca de mil per avall, no? *(Marina Espinosa intervé sense fer ús del micròfon.)* De mil per avall, de la mateixa manera que també es diferencia basant-se en la llei de règim local, que estipula entre cinc mil i vint mil, que és una altra tipografia, doncs també marquen com a cinc mil aquesta atenció també cap a ells.

Bé, aquestes dades només són una estadística, però és un reflex d'una realitat que ens interpel·la a tots plegats, les quatre demarcacions catalanes, i creiem que és per això que hem de treballar plegats per equilibrar el país, perquè el talent, les oportunitats, els serveis arriben amb la mateixa força a tot arreu. És per això que el millor que podem fer i la ciutadania ens ho agrairà infinitament, és treballar en polítiques per desenvolupar l'Agenda Rural i així farem un pas endavant pel conjunt de Catalunya.

Dit tot això, vostè ens ha explicat en l'àmbit d'actuació de la Diputació de Barcelona és pels menys de cinc mil habitants, si ens podia explicar una mica més les diferències d'on arriba o on és diferencien aquestes actuacions pels menys de cinc mil habitants, perquè nosaltres també considerem que marcar dos mil, com s'ha marcat a l'Estatut, doncs bé, ho vam aprovar així, però deixa alguns municipis de l'àmbit rural entre dos mil i cinc mil, els deixa una mica deseparats, podríem dir, no? Però vostè sembla que ja hi treballen des de fa temps en aquesta situació dels menys de cinc mil.

Després també pel que hem vist tenen un pla de cooperació amb totes les diputacions, amb una sensibilitat especial des d'abans dels municipis rurals. Si ens podia explicar allà si es basen en aquesta estadística poblacional des d'abans d'existir això. Hem vist una gràfica que, com ha dit, ens facilitarà amb euros habitants, i on se veia molt clar la diferència d'euros per habitant que percebien els de menys de mil habitants, però la pregunta també que aniria encarada, ha parlat

d'una flexibilització o ser més sensibles en la part administrativa en aquests ajuntaments, si també ens podia explicar una mica més.

I després, entre moltes altres preguntes que els meus companys ja s'han anticipat, voldria afegir-ne una més, ha parlat d'un programa, del programa Reempresa, i l'activitat econòmica dels municipis rurals està clar que està basada en el sector agroalimentari, no?, i la importància que té. Aleshores, també li volíem traslladar la pregunta de si hi ha alguna singularitat especial en aquest sector primari des de la Diputació de Barcelona, sobretot per aquestes comarques que ens ha esmentat, del Berguedà, l'Osona i l'Anoia, i també en menor mesura ens ha explicat l'Alt Penedès, no ho sé, aquesta és una de les preguntes que, si ens té a bé contestar estarem molt agraïts.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Seria ara el torn de la senyora Marina Espinosa, de la Coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona, per mirar de respondre aquesta gernació de preguntes per un temps d'uns deu minutets. (*Veus de fons. La presidentariu.*) Ja..., mirarem d'ajustar-ho tot plegat. En tot cas, té la paraula la senyora Espinosa.

Marina Espinosa (coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona)

Molt bé, moltes gràcies, presidenta. I bé, aquí àmpliament m'heu preguntat gairebé de tot. Intentaré respondre succintament i de tot el que me'n recordi.

Començaré pel senyor Ignasi Prat, a veure, temes que han remarcat. Els fons europeus, sí, aquest tema que hem treballat intensament des de Diputació per capil·laritzar els fons Next Generation, que ara ha vingut per quedar-se, perquè treballarem pels fons estructurals de les...

Fitxer 5

properes programacions de la Comissió Europea, si ho fèiem, m'ha semblat entendre amb la resta de diputacions, amb la Generalitat de Catalunya. Sí, efectivament, tenim un conveni de col·laboració entre les quatre diputacions i la Generalitat de Catalunya, en concret el Departament d'Economia, d'on depenen la gestió dels fons europeus i amb una assiduïtat d'aproximadament un cop al mes i quan s'ha requerit més, més encara, s'han compartit de tot, neguits, experiències i maneres de procedir d'acord? Per tant sí que hi ha aquest espai de confiança institucional i d'ajudar-nos els uns als altres.

El tema del nombre de municipis. La dissonància aquesta, sí. Ni a nosaltres ens acaben de quadrar, ho sento, però ho hem mirat, tinc persones del meu equip que ho han estat mirant i és el primer que m'han dit, hi ha alguna dissonància. Entre que es va establir el topall aquest de dos mil habitants, després els d'especial atenció, després en tràmit parlamentari ens van incorporar en el nostre cas quatre més, després no sé si està publicada la llista definitiva o es publicarà un cop cada..., en fi, m'ho apunto i ho comprovarem, perquè sí que és veritat que nosaltres mateixos també hem detectat una mica aquesta dissonància o aquesta..., una mica aquesta incoherència en el nombre de municipis, que entren tant en els que estableix l'Estatut del Municipi Rural, de menys de dos mil, juntament amb altres criteris, però també els d'especial atenció, no ens acaben de quadrar les xifres.

També han preguntat per la cultura. I en aquest sentit, si el programa general d'inversions actua en aquest àmbit. Com deia, el programa general d'inversions diríem que està dotat d'un finançament generalista. És l'ajuntament qui decideix si inverteix, per exemple, en una biblioteca o en un equipament cultural qualsevol. I des d'aquest punt de vista és sota l'autonomia local de cada ajuntament qui decideix quines inversions són prioritàries pel seu municipi, però també la Diputació té programes sectorials complementaris d'inversió, que és la Diputació qui decideix quines actuacions inversores són prioritàries en el territori, d'aquesta manera es complementen ambdós sectors inversors, per dir-ho d'alguna manera.

En l'àmbit de la cultura específicament el que sí que puc dir, però és un anunci perquè segurament l'aprovarem sinó al desembre ja al gener, aprovarem un programa inversor en equipaments culturals, d'acord?, però m'estic avançant als

esdeveniments, perquè l'estem tots just començant a preparar ara i properament s'aprovarà sense deixar clar..., és a dir, agafeu-vos-ho amb pinces, perquè la previsió és això, o desembre o gener, més o menys.

Bé, no sé si he respost tot el que m'ha preguntat..., ah, sí, la voluntat política tot, per descomptat, pensí que la Diputació de Barcelona ara està integrada per un govern de coalició en què tenim cinc partits representats, això vol dir que recull molt bé totes les sensibilitats polítiques.

I quant a si hem planificat mesures per alleugerir les grans ciutats, francament he de dir a hores d'ara que no, no sé si ens correspon tampoc, per altra banda, però que en tot cas també m'ho apunto perquè tenim, com deia, pendent d'aprovar una agenda urbana i rural de la demarcació de Barcelona, l'aprovarem al llarg de l'any 2026 i aquí òbviament també es preveuran estratègies específiques.

Pel que fa a l'estudi Arca. L'estudi Arca, evidentment, a part de marcar-nos aquelles cinc línies estratègiques també va analitzar el conjunt d'actuacions que feia la Diputació de Barcelona i va identificar un nombre que no em voldria equivocar, per tant no el diré, però que eren com cent i escaig actuacions que s'ajustaven molt bé a l'àmbit d'actuació que requereix treballar per aquests municipis d'entorn rural o municipis petits. En qualsevol cas és un document que està penjat, està en línia i per tant es pot recórrer a ell i sí, preveiem aplicar canvis.

Per exemple, en el pla xarxa governs locals que, aquest pla diríem que condueix al conjunt de suports que fa la Diputació de Barcelona als governs locals en general, preveiem, ara no, perquè ja estem a la recta final del mandat podríem dir, però sí que és cert que destinarem un temps, abans que arribi el proper mandat, per reconfigurar els nostres documents estratègics, el Pla d'actuació de mandat, el Pla Xarxa de Governos Locals, que és el que condueix tot el conjunt de coses i suports que fem en matèria de cooperació i assistència. I, òbviament, incorporarem d'una manera molt més específica aquesta sensibilitat cap als municipis que preveu l'Estatut de Municipis Rurals.

També m'han preguntat per l'oficina aquesta que tenim de fons europeus. Aquesta oficina va fer un..., diríem, vam fer un esforç molt important per capacitar un equip que dic, és petit però molt ben capacitat, i ha vingut per quedar-se. O sigui, va néixer

amb els fons Next Generation, perquè no volíem que, en la mesura de les nostres capacitats institucionals cap municipi quedés enrere i, per tant, una voluntat específica que aquests fons capil·laritzessin al conjunt del territori. Per tant, sobretot als petits. I aquesta oficina ha vingut per quedar-se, perquè ara vindran els fons estructurals, ja estem pensant en la propera programació i ens estem preparant en projectes específics i òbviament incorporarem d'una manera específica aquesta sensibilitat.

Què més..., al senyor Jaume Veray no li ha quedat clar aquests dos blocs, un inversor i un de serveis i activitats. Doncs sí, efectivament, o sigui, dintre del Pla Xarxa tenim tres blocs, però deixo una banda perquè és més residual. El bloc inversor va destinat a inversió i el bloc serveis i activitats té tres-cents seixanta recursos aproximadament de totes les tipologies i tots els sectors, és a dir, quan dic sectors em refereixo a serveis socials, a educació, a salut, a..., en fi, més els serveis de continuïtat. I tot això es recull en un catàleg que, per cert, està certificat per Aenor, la qual cosa ens dona una garantia de qualitat i aquests tres-cents seixanta recursos són destinats a serveis i activitats pels ajuntaments, fonamentalment, però també consells comarcals, també entitats municipals descentralitzades o altres institucions locals.

Ha esmentat també el tema de secretaris, la fórmula. En la fórmula no només es té en compte el nombre d'habitants, perquè sinó, aquí estaríem, com deia, vetllem molt pel reequilibri territorial, per tant, moltes vegades els recursos que aboquem al territori són de concurrència competitiva i tots competeixen. Quan no és així, busquem fórmules de repartiment que, en funció de la tipologia del programa, doncs fa –com ho diria–, fa com un còctel de variables.

Per exemple, al PGI es té en compte el nombre d'habitants, clar que sí però estableix ja un topall mínim pels municipis petits, perquè sinó els hi arribarien menys recursos. Però també tenim en compte variables com l'esforç fiscal que fa aquell municipi, tenim en compte l'extensió territorial que té aquell municipi, tenim en compte el nombre de nuclis que té aquell municipi, perquè som conscients que prestar serveis a un municipi que té nou nuclis és molt més costós, llavors això també ho incorporem a la fórmula. Tenim en compte la renda familiar, tenim en compte, en fi, en funció del

programa que dissenyem tenim en compte unes o altres variables, de tal manera que, això, ens dona un resultat entenem no perfecte, però el més aproximat a aquell territori.

El senyor Rafel Villafranca crec que s'ha centrat en el tema de la xarxa de comunicacions viàries, en la bretxa digital, aquí dir que la Diputació, a hores d'ara encara conserva un bon grapat de carreteres, sobretot de camins rurals, d'acord?, crec que..., sinó, no em voldria equivocar, aproximadament mil cinc-cents quilòmetres encara són de Diputació de Barcelona i per tant, aquests acostumen a estar en força bon estat. I més enllà d'això hem fet totes... –hem fet o estem fent, no hem acabat–, les canalitzacions perquè passi la fibra òptica, amb la qual cosa també pretenem que en aquests territoris no hi hagi o hi hagi el mínim possible de bretxa digital.

Pel que fa al senyor Manel Ezquerro, doncs sí, sí, comentava, Barcelona és una Diputació i per tant també una demarcació molt diversa, molt més diversa, diria, que qualsevol de les altres demarcacions de Catalunya, perquè és el que deia, conviuen ciutats molt grans i pobles molt petits, no? I des d'aquest punt de vista doncs el que ens requereix a nosaltres com a Diputació és treballar des de la flexibilitat, des de la flexibilitat i de saber llegir el territori en tot moment amb la diversitat de problemàtiques que contempla. I així ho intentem fer. Lògicament segurament, com deia, tenim camí per recórrer, però intentem fer-ho sobretot coneixent el territori i aportant grans dosis de flexibilitat.

I sí, seixanta-set municipis de la província de Barcelona són de menys de cinc-cents habitants i aquí també el que pretenem i en això amb l'ajuda de la intel·ligència artificial, que arribi un dia esperem que no molt llunyà, a assumir la tramitació directa d'aquests municipis. És a dir, que com a mínim, com a primer pas la tramitació que la pròpia Diputació genera que pugui ser assumida per nosaltres i alliberar els municipis en aquest sentit. Comencem a treballar tot just ara. O sigui, la tramitació cada vegada intentem que sigui el més fàcil possible i amb la menor quantitat de tramitació possible.

Des d'aquest punt de vista hem fet iniciatives com, òbviament, no demanar als ajuntaments el que ja disposem a la nostra institució, però a més a més per exemple,

per posar un exemple concret, tenim un sistema generalitzat de pagaments avançats, de tal manera que els ajuntaments ja no ens han de demanar, no han de fer sol·licituds. És a dir, si ja dissenyem un programa que sabem que a cada ajuntament hi anirà ics o i, doncs ja fem un sistema generalitzat de pagaments avançats basats en la confiança, en la confiança entre governs locals. I tot això limita molt la tramitació i estem treballant bastant en aquesta línia perquè, sí, hem de reduir encara molt més la tramitació i fer-ho força fàcil.

I també parlant de..., bé, no, crec que aquí la part administrativa, i després sí fem alguna cosa més concreta en el marc de la distribució dels nostres fons o dels nostres ajuts, doncs una mica crec que ho he contestat, en el sentit que tenim en compte no només la població, tenim en compte l'extensió territorial, tenim en compte el nombre de nuclis, tenim en compte altres variables, com variables socials, perquè sabem que hi ha uns municipis que pateixen més que altres i tenen necessitats molt més punyents que altres, però també som conscients que, en territoris més grans i poca població els serveis són més cars de prestar, i per tant, això també ho hem de tenir en compte.

I no sé si em deixo alguna cosa més.

A disposició... (*L'oradorariu.*)

La presidenta

Moltíssimes gràcies. En tot cas, gràcies per la capacitat de síntesi davant de totes les consultes que s'han fet, senyora Espinosa. Si no hi ha cap grup que vulgui fer cap puntualització de mig minut tancaríem aquí la comissió..., la comissió perdó, no, (*Rialles.*), la compareixença.

Per tant, moltíssimes gràcies. Suspenem un minut la comissió i canviarem els compareixents.

Gràcies.

Marina Espinosa (coordinadora de Cooperació i Assistència Local de la Diputació de Barcelona)

Molt bé, doncs gràcies i agrair novament l'oportunitat que ens brindeu perquè la Diputació pugui expressar la feina que fa o la que li queda per fer en el marc del Parlament de Catalunya.

Moltes gràcies.

(Pausa llarga.)

Fitxer 6

La presidenta

Perfecte, doncs reprenem si us sembla aquesta sessió de la Comissió de Seguiment de l'Agenda Rural de Catalunya.

Compareixença d'una representació de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

357-00910/15

I ho fem seguint amb aquesta sessió d'avui, que abordem el repte 1, persones, benestar i repte demogràfic, per garantir els drets socials i uns serveis dignes i assegurar un món rural viu. I ho fem ara amb tot un seguit d'entitats, que farem per l'ordre de..., començaran la intervenció des dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, continuarà la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, Secretariat d'Escola Rural de Catalunya, a continuació serà un representant de l'Institut Ramon Muntaner, següent, un representant de la Plataforma d'Arts del Carrer i tancarem aquesta compareixença conjunta amb la representant de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya.

En tot cas cadascun d'ells tindrà uns deu minuts per explicar el que considerin i un cop hagin fet la intervenció tots ells tornarem a tenir un torn de cinc minuts pels diferents grups parlamentaris. Per tant, començaríem amb el primer dels representants, amb el senyor Lluís Cascales, per part de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, endavant.

Lluís Cascales (director de l'Escola de Formació de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya)

Bon dia. Primer de tot, deixeu-me donar-vos les gràcies per donar-nos paraula aquí a l'Agenda Rural. Jo parlo avui en nom de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, una entitat amb una llarga història, una llarga trajectòria, amb més de cent cinquanta agrupaments repartits arreu de tot el territori, amb gairebé quinze mil infants i joves catalans i catalanes agrupats i repartits arreu d'aquest país, un país que estimem i que intentem cuidar de la millor manera possible.

I avui som aquí, o en aquest cas la meva entitat, Minyons Escoltes i Guies som aquí per parlar de joventut, joventut al món rural, per parlar de despoblament juvenil, per parlar de la manca d'oportunitats que tenim els joves en el món rural i per parlar d'una població cada cop més envellida en aquestes zones rurals, amb una perspectiva de futur bastant a curt termini.

També som aquí per recordar que el jovent som el futur i també som el present del nostre país, i volem un futur equilibrat i sostenible, i necessitem per tenir aquest futur, aquest país equilibrat i sostenible, que el jovent d'avui dia pugui viure, pugui estudiar, pugui treballar arreu del nostre territori, també als pobles i a la muntanya.

En aquest sentit crec, creiem que cal una mirada transversal sobre la joventut. Les polítiques de joventut no poden limitar-se només a programes concrets, sinó que han d'estar presents en totes les decisions públiques. Les persones joves ens veiem afectades per l'habitatge, ens veiem afectades pel transport, ens veiem afectades per l'educació, pel treball i pel medi ambient, per això demanem aquesta mirada jove i que aquesta mirada jove estigui present a tot arreu, en totes les decisions que es prenguin.

I que no se'ns vegi només o simplement com un col·lectiu vulnerable, un col·lectiu a protegir, sinó com una ciutadania activa, responsable i compromesa amb aquest país, perquè també som part d'aquest país i perquè sense joves no hi ha relleu, no hi ha futur ni hi ha vida en tots aquests pobles rurals de Catalunya.

Llavors, en aquest sentit, també creiem que cal una participació plena dels joves al món rural. Hem de deixar enrere aquesta visió adultista, intervencionista, que sovint intenta dirigir o controlar el que fem els joves o el que no fem els joves. No

necessitem que ens intervinguin, necessitem que se'ns escolti, necessitem que se'ns acompanyi i necessitem que se'ns doni veu, com avui estem fent aquí.

Els joves tenim idees, tenim ganes, però sobretot el que tenim és compromís, compromís per fer aquest món, aquest país una mica millor, perquè som part activa de la comunitat. Organitzem activitats, mantenim viu el teixit associatiu i som indispensables perquè els pobles, perquè aquests pobles rurals continuïn actius. Els agrupaments escoltes i guia, en concret, són un exemple clar, som espais de convivència, espais on hi ha valors i són espais també d'arrelament en aquest món rural.

Un bon exemple, per exemple, és l'Agrupament Escolta i Guia Terra Plana, de Belianes, és un petit poble de la Vall del Corb, de la província de Lleida que, amb poc més de cinc-cents habitants és capaç de tenir un Cau amb més de quaranta anys d'història, que acull quaranta-dos infants i joves, no només del poble sinó de tota la Vall del Corb, que és allà on és, i amb catorze caps. I aquesta quarantena d'infants i joves cada dissabte poden créixer des de casa seva, des del seu territori, a través de l'escoltisme i a través del guiatge, però sobretot els importants o els que jo vull donar suport avui són aquests caps, aquests catorze caps que ho fan possible, que sostenen un projecte educatiu i social de poble, sovint amb moltes dificultats però amb un compromís inqüestionable, un compromís ferm.

Perquè al final sabem o estem convençudes que, on hi ha Cau, hi ha vida, i que perquè un poble sigui viu li cal un agrupament o una entitat de lleure educatiu, i perquè això, tot això que he explicat continuï sent possible cal apostar clarament per promoure el retorn i l'arrelament dels joves en aquest món rural. No és només una reivindicació que fem nosaltres, sinó que el propi Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030, que va aprovar el Govern de Catalunya el 3 de juny de 2025, hi ha una part que cita –de fet, un dels seus objectius estratègics–, que diu, cal promoure el retorn de les persones joves a les zones rurals per combatre el despoblament i afavorir l'arrelament i el desenvolupament rural i comunitari.

Per tant, aquesta frase crec que recull perfectament allò que avui vinc a demanar, però per fer-ho realitat cal actuar en diferents àmbits, que creiem que són rellevants i que són determinants i que formen part de les gairebé nou-centes accions dins dels

set reptes que formen l'Agenda Rural. A continuació faré algun esment a alguns d'ells.

El primer és l'educació, necessitem una xarxa educativa i d'estudis postobligatoris descentralitzada, els joves no podem estudiar a prop de casa ara mateix, i si som un país divers, rural i d'ofici necessitem que això passi, no podem permetre que les grans metròpolis educatives, que les grans ciutats, Girona, Barcelona, Tarragona concentrin totes les oportunitats, i crec que en aquest sentit cal garantir que viure a l'entorn rural no signifiqui renunciar a formar part d'oficis i d'estudis propis de la ruralitat.

El segon àmbit és el treball. Necessitem feines dignes, estables i vinculades al territori. No volem i no creiem que s'hagi de perpetuar un model basat en la temporalitat o en l'especulació, volem poder treballar i viure arreu del país i volem fer aquestes feines durant tot l'any, necessitem feines de qualitat, que ens permetin arrelar i que ens permetin construir i això passa per fomentar projectes inspiradors, cooperatives locals, economia social i solidària i per donar valor als oficis i a la innovació rural. El jovent vol aportar i contribuir des d'arreu del territori i només cal que l'Administració així ho faciliti.

El tercer –i perdoneu que vaig ràpid, però és que només són deu minuts–, el tercer és l'habitatge. Sense un lloc on viure la independència juvenil és impossible.

Fitxer 7

Molts joves marxem dels pobles, no perquè no hi estiguem bé, no perquè no volem, sinó perquè no tenim un lloc on viure per marxar de la llar, marxar de casa. Llavors el que reclamem avui també és una reforma de la llei d'habitatge, que tingui en compte la realitat rural, que permeti rehabilitar cases buides i que faciliti bonificacions i ajudes per viure-hi tot l'any. No volem viure els pobles només els caps de setmana o a l'estiu, sinó que volem viure els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any, perquè l'habitatge és un dret bàsic i una condició indispensable perquè els joves ens arremem a tot l'entorn rural.

I el quart repte, per mi també un dels importants, és el transport. Sí, el transport públic és molt més que una qüestió de mobilitat, és una qüestió d'equitat territorial, i no pot ser que al segle XXI, que el 2025 moure's per Catalunya sigui més fàcil entre dos grans ciutats del nostre país que moure's entre l'interior dels Pirineus, per exemple. Per posar un exemple, un viatge de la Seu d'Urgell a Barcelona, que en cotxe dura unes dues hores i mitja, pot arribar a trigar entre tres i cinc hores en transport públic. Em preguntareu quina diferència hi ha entre les tres i les cinc hores? En temporada d'hivern, amb les pistes d'esquí obertes i el cap de setmana es triga tres hores. Si un dimecres vols anar de la Seu d'Urgell a Barcelona, en trigues cinc. Això jo crec que no té cap sentit.

Aleshores, les joves què ens passa, que tornem a casa cada cap de setmana per donar vida als nostres pobles i el que passa és que compartim aquest espai, aquests transports públics amb gent que entén el nostre territori com un espai d'oci, com un espai d'escapada, i això genera una barrera social increïble, els joves que retornen al seu poble per convicció, per compromís o com a acció educativa o política, no disposen d'un transport públic digne, ni eficient.

Per això reclamem una xarxa de transports públic de qualitat, regular, connectada i assequible i que permeti a tothom, visqui on visqui al nostre punt del país, pugui moure's a estudiar, a treballar, a participar en la vida comunitària, sense dependre del cotxe o d'un transport privat. Perquè el transport no és només mobilitat, sinó que ha de ser cohesió territorial, sostenibilitat i justícia social.

I deixeu-me acabar amb una qüestió essencial pel nostre moviment, per l'escoltisme i el guiatge i per l'educació en lliure en relació amb la natura. Per nosaltres la natura és molt més que un espai on anem a fer activitats, per nosaltres la natura és un espai educatiu. El millor espai educatiu, de fet. Els campaments, les rutes i les acampades són unes eines pedagògiques fonamentals, indispensables per aprendre autonomia, cooperació i responsabilitat.

I a través d'aquestes activitats eduquem en la sostenibilitat i el que és més important, fem custòdia del nostre territori, convivim amb la pagesia, mantenim prats i els camins nets, contribuïm al desenvolupament local. Quan un agrupament acampa cuida i millora el territori, en cap cas és el contrari, per això demanem més confiança

institucional. Les entitats de lliure tenim l'experiència, la formació i sobretot el compromís i sabem treballar amb seguretat i amb respecte cap al medi natural, eduquem infants i joves per estimar i protegir la natura i això, per nosaltres també és fer país.

L'educació del lleure és una eina essencial de cohesió social i aprenentatge, els caus i les entitats juvenils de base voluntària som una escola de ciutadania, espais on transmetre aprenentatges claus i on fomentem el compromís estable amb el territori i amb les comunitats rurals que el conformen, intervenir en el lleure educatiu sense dubte és intervenir en el país.

El jovent és el present del país, som joves que dia a dia eduquem amb valors, que estimem el territori i que volem viure amb intensitat. Volem un país viu, sostenible i amb oportunitats arreu, per això demanem que se'ns escolti i que se'ns entengui i se'ns inclogui en les decisions que ens afecten. No volem ser un capítol d'un pla d'acció.

Volem ser la veu activa en la construcció del futur de Catalunya i avui des d'aquí us estenem la mà per treballar plegades des del jovent, des dels joves, des de les entitats, des de tots els racons d'aquest bonic territori que tenim volem col·laborar amb aquest Parlament per fer possibles les propostes i les demandes que avui us hem exposat, creiem que aquest és un compromís compartit i que només amb el treball conjunt entre les institucions i el jovent podrem construir un país més just, més viu i més arrelat.

Per això ens trobareu on ens necessiteu, disposats a sumar, a aportar i a continuar transformant la realitat del nostre compromís educatiu i social, perquè com diem els escoltes, defensem la natura i protegim la vida.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies per la seva intervenció al senyor Lluís Cascales.

Compareixença d'una representació de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya

357-00909/15

Continuaríem ara amb la compareixença de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, Secretariat d'Escola Rural de Catalunya i té la paraula el senyor Miquel Payaró Pagès.

Miquel Payaró Pagès (representant de la FMRPC)

Sí, bona tarda. Jo en tot cas primer voldria reforçar les reivindicacions que ha fet el meu company anterior, perquè tant ell com nosaltres ens dediquem molt al món de l'educació dels joves dels nostres municipis i crec que tot el que ha dit està molt encertat en aquest sentit. A Catalunya tenim uns sis-cents i escaig municipis rurals. D'aquests sis-cents i escaig, tres-cents seixanta-tres tenen escola rural i això representa pràcticament un seixanta per cent de municipis que la tenen.

I aquestes escoles rurals estan repartides en vuitanta-cinc ZER en dues-centes vuitanta-dues escoles que estan integrades en aquestes ZER i vuitanta-una escoles que no estan dintre d'una ZER. A principi de curs des del Secretariat d'Escola Rural vàrem fer una demanda a totes aquestes escoles que ens fessin arribar una mica les seves problemàtiques i ens varen respondre un número bastant important, però tot i així, no començaré a deixar anar una llista de tot el que ens ha arribat a demanar, que és molt però sí de tres o quatre punts, que tenen relació amb les accions prioritzades sobre educació que consten en l'Agenda Rural.

I començarem per les senzilles, per les que segurament tenen fàcil solució. Primera, recuperar la taula d'escoles rurals, perquè la taula d'escoles rurals és una..., ja està creada. De fet, es va crear, si no recordo malament, en el segon tripartit que el PSC en formava part, al temps del molt honorable senyor Josep Montilla. Ho dic perquè ara tornem a tenir els socialistes, i en canvi aquesta Taula d'Escoles Rurals, des de fa més d'un any i mig no ha estat convocada ni una sola vegada. I, per tant, el que sí que voldríem és que es fes arribar al departament la necessitat de tornar a convocar aquesta taula.

De fet a les instruccions d'inici de curs, que hi ha sempre uns apartats que tenen a veure amb l'escola rural, ho posa, la Taula Rural s'hauria de reunir una vegada al trimestre, etcètera. De moment, ja ho dic, un any i mig que no..., és més, en aquests

moments de curs encara no sabem de quina direcció general depenem, en aquest moment encara no sabem això.

La Taula d'Escoles Rurals, de fet, està formada per representants del departament d'ensenyament, per un representant de la inspecció, dos representants del Secretariat de l'Escola Rural i un director d'escoles rurals o de ZER de cada un dels serveis territorials que tenen escoles rurals. Per tant, jo crec que la feina d'informació, d'intercanvi que podem fer allà és molt interessant i segurament és el lloc on hem de parlar de totes aquestes coses que ens han fet arribar des d'aquestes escoles rurals. Per tant aquesta és una de les línies.

La segona, molt important i que també es correspondria molt amb l'acció 26 i que és una de les preocupacions més grans que tenen les direccions de totes les escoles rurals, de totes. Permetre la matriculació a les escoles rurals d'alumnat empadronat en municipis no rurals. En aquest moment, per poder matricular un alumne en una escola rural ha d'estar empadronat. Llavors, per tant, si no hi ha nens nascuts i que estiguin empadronats en aquell municipi l'oferta de matrícula a l'escola rural és zero, amb la qual cosa anem segurament a una tendència a poder tancar escoles. I tot i així, a vegades, quan es dona el cas contrari també resulta que tanquem escoles.

I ara parlaré d'un cas particular. A les comarques de Girona es tancarà en aquests moments una escola, està programat tancar-la ja pel curs vinent, una escola que fa quatre anys que es va reobrir, perquè dels divuit nens que formen part d'aquella escola, dos són del poble, però tots els altres són dels pobles del costat, que no tenen escola. I es tancarà. I a més a més es tancarà amb el vistiplau dels serveis territorials. Per tant, aquí sí que trobo que és un greuge que des del departament es doni a l'alcalde d'aquest poble, que és el que té la intenció de tancar l'escola, la facilitat per poder-ho fer. El departament hauria de vigilar que això no fos d'aquesta manera.

En tot cas, sí que entenem que el departament ha fet veritables esforços en aquest sentit quan ha fet tota la introducció des de fa quatre o cinc cursos o més, de la integració de les llars d'infants a les escoles rurals, però tampoc es tracta d'això.

I finalment una cosa..., ah, una cosa que també voldria dir seria que es plantegés la qüestió d'unificar els criteris de matriculació per tots els serveis territorials. Cada

servei territorial té una manera diferent d'enfocar-ho i això crec que hauria de ser una cosa que hauria de ser igual per tothom.

I finalment, l'última cosa. Que també la gran majoria dels directors d'escoles rurals i de ZERTs ens han fet arribar que és l'excessiva burocratització de les tasques de gestió. Per exemple, parlant de matriculació, només és un exemple, han d'omplir tres aplicacions diferents, llavors és un dels temes que també s'hauria de tractar.

I és tot, de moment.

La presidenta

Moltes gràcies.

Compareixença d'una representació de l'Institut Ramon Muntaner

357-00908/15

Seguiríem ara les compareixences amb els representants, en aquest cas, de l'Institut Ramon Muntaner, el senyor Òscar Gené Checa i la senyora Mari Carme Jiménez Fernández. Endavant.

Mari Carme Jiménez Fernández (representant Institut Ramon Muntaner)

Molt bona tarda, autoritats, companys de la Comissió Motora, tècnics d'Arca. Nosaltres farem aquesta intervenció doble. L'Institut Ramon Muntaner és una fundació constituïda l'any 2003, gràcies a un acord de la Generalitat de Catalunya i la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, amb seu a Móra la Nova, a les Terres de l'Ebre. El seu patronat actualment té setze patrons, format, set nomenats per la Generalitat, pel Departament de Cultura, set per la Coordinadora i dos per la Federació d'Ateneus de Catalunya, que s'incorpora l'any 2021. L'Institut Ramon Montaner té com a missió principal el suport als centres de recerca local i comarcal i, des del 2021, també als Ateneus Federats.

En total, interactuen més de cinc-centes entitats en el conjunt dels territoris de parla catalana. Es tracta d'una entitat de suport a dos col·lectius que s'emmarquen dins de l'associacionisme cultural, centrats en l'estudi i recerca, vindicació i difusió del patrimoni i en la generació d'activitat cultural des de la societat civil i sense finalitat de lucre. Ambdós col·lectius tenen una forta implantació territorial i compten amb un

important nombre de persones associades, que generen i participen de les activitats proposades.

Sovint, en ambdós casos, són la base cultural de molts barris i municipis i són motors essencials de la cultura al territori. Són, a més a més, espais per l'exercici dels drets culturals, des de la promoció, participació directa i gaudi. Així mateix, no cal perdre de vista que l'Institut Ramon Muntaner és un espai de confluència entre l'Administració i la societat civil i, per tant, un espai de diàleg que serveix com a punt de partida de diferents col·laboracions i projectes, amb incidència a nivell micro però també a nivell de país.

Els centres d'estudis els situem actualment en el que denominem associacionisme cultural de recerca. Entre els seus objectius principals es troben generar coneixement i activitat cultural en català en l'entorn proper. La transferència, la socialització i l'ús social de la recerca tenen un pes important en l'acció d'aquestes entitats.

Des de l'Institut Ramon Muntaner vam participar fent aportacions en el moment de la preparació de l'Agenda Rural de Catalunya i, a posteriori, se'ns va convidar a formar part de la Comissió Motora. Donada la importància dels centres d'estudis i ateneus en el territori i, especialment, en el context rural, i donat que, des del 2018, vam posar en marxa un projecte col·laboratiu amb el títol «Pobles abandonats, una herència universal per al coneixement i desenvolupament del territori», que després en parlarem.

Per la nostra vinculació a l'associacionisme cultural, a la recerca i al patrimoni, vam entrar a formar part de la comissió de cultura i podem aportar el debat des de la nostra vinculació i interès pels temes que afecten l'àmbit cultural. Si ens aturem un moment, en relació amb la llei de drets culturals, cal dir que tant l'IRMU com els centres d'estudis dels ateneus han participat en les sessions que, en relació amb la llei, s'han plantejat tant a nivell d'àmbits temàtics com a nivell territorial.

Amb relació a l'Agenda Rural, s'observa una vinculació clara amb el projecte aprovat pel Govern el setembre de 2025, especialment en els àmbits de cohesió territorial, accés equitatiu a la cultura i reconeixement del patrimoni cultural immaterial. En quins punts s'observa, especialment, aquesta connexió? En la descentralització

cultural, la llei obliga a fer accessible la cultura arreu del territori, alineant-se amb l'objectiu de l'Agenda Rural, de garantir els serveis culturals a zones rurals.

Fitxer 8

La cultura com a eina de cohesió. Ambdues propostes reconeixen la cultura com a element clau per la cohesió social i el desenvolupament comunitari. Amb relació al patrimoni immaterial, que després m'hi referiré més àmpliament, la llei pot donar cobertura legal i recursos per protegir i promoure el patrimoni cultural immaterial rural.

Participació ciutadana. El procés participatiu de la llei inclou entitats de tot el territori, inclòs el rurals, i reforça el dret a participar en la vida cultural, tal com promou també l'Agenda Rural.

I finançament i governança. La llei estableix un mínim del dos per cent del pressupost per cultura, cosa que pot beneficiar projectes culturals rurals si s'aplica amb criteris territorials equitatius.

Per tant, està clar que la llei de drets culturals està connectada en molts punts amb l'Agenda Rural, i la seva aprovació i desplegament haurien d'anar lligats. Per quins motius? Per contribuir a la reducció de les desigualtats territorials en l'accés a la cultura. Per posar en valor el patrimoni immaterial rural i pal·liar el risc de pèrdua.

Per al reconeixement del potencial de la cultura pel desenvolupament sostenible rural. Si s'estableix aquesta connexió entre la llei de drets culturals i l'Agenda Rural, aquesta pot esdevenir una eina de transformació territorial i garantir que els drets culturals s'apliquin de manera efectiva en l'àmbit rural. I, d'aquesta manera, corregir desequilibris territorials i reconèixer el valor cultural dels entorns rurals.

Amb relació a la llei de patrimoni cultural immaterial. S'ha incidit en la importància d'avançar en la llei de patrimoni cultural immaterial, donat que es considera que la llei suposarà un pas endavant important per la documentació, preservació i transmissió d'aquest patrimoni fonamental en la definició de la identitat de col·lectius, pobles, involucrant investigadors qualificats i els agents que hi estan directament relacionats en els processos que permetran el seu reconeixement i transmissió.

Posarà en valor tant l'aportació des de la pràctica directa, com aquella que es realitza des de la documentació i l'estudi.

L'aprovació de la llei de patrimoni cultural immaterial contribuirà a abordar alguns dels objectius i accions que proposa l'Agenda Rural. El patrimoni immaterial és una part essencial de la identitat, la cohesió social i la sostenibilitat dels territoris rurals. En quins reptes observem clarament aquesta connexió? A l'eix 1, que és el que ens ocupa especialment avui, persones benestar i repte demogràfic, accions per preservar la cultura local com a eina de cohesió i arrelament, foment de la participació comunitària en activitats culturals i festives i suport a la transmissió intergeneracional de sabers i tradicions.

Però també hi ha altres eixos com l'eix 6, en el camp de innovació i dinamització social i econòmica, o l'eix 7, de la governança. I ara donaré la paraula al meu company Òscar Jané, que parlarà del projecte concretament de pobles abandonats, que també vinculem amb l'Agenda Rural.

Òscar Jané Checa (representant de l'Institut Ramon Muntaner)

Molt bé, moltes gràcies. Aquest projecte, pobles abandonats, com veieu té un títol una mica provocador, perquè el projecte no només parla de pobles abandonats, sinó que fa una radiografia, és un inventari que s'ha fet de tot el país, de tot el territori, que només troba un precedent l'any 89-90, quan es va encarregar que es fes un inventari només de l'alt Pirineu, de com estava cadascun dels pobles, si tenia carretera, no tenia carretera, tenia aigua, no tenia aigua, i fins i tot en aquest inventari, on apareixen alguns pobles que avui dia, perquè en aquella època posava zero habitants, avui dia estan recuperats, i viceversa.

Aquest inventari, que és realment molt ambiciós, perquè intenta ocupar tot el territori, evidentment, com podem imaginar, no ens hauria tocat a nosaltres fer aquesta feina, però és una mostra del que és el lligam precisament entre el que és l'àmbit universitari, aquest és un projecte fet des de la Universitat Autònoma de Barcelona, i en aquest cas l'Institut Ramon Muntaner treballant amb tots els actors del territori des de l'escala local, perquè és impossible fer això sense conèixer el territori, sense realment fer-ho a cadascuna de les comarques, a més a més, amb les casuístiques de cadascuna de les zones, és a dir, intentar entendre el per què d'aquest

despoblament, no només els últims vint anys, sinó als últims cent anys, com s'ha arribat fins aquí a cada part del territori.

No és el mateix a la part de Girona, a la part de l'Empordà, al Pirineu que a les Terres de l'Ebre, i per tant calia tenir una radiografia realment ben feta, amb un interès que pot ser, evidentment, d'àmbit acadèmic, però òbviament també d'àmbit sociològic, d'àmbit econòmic, d'àmbit demogràfic, d'àmbit de l'Administració, tant local com, evidentment, nacional. Hi participen en aquest projecte més de trenta entitats, de tot tipus, públiques i privades, més de tres-cents col·laboradors que hi han participat, i tenim avui dia, més o menys, registrades unes mil cinc-centes entitats de població, que estan entre zero habitants i trenta habitants. Per què trenta habitants? Doncs perquè, evidentment, al final, el projecte, tot i que fem aquesta radiografia, el que ens interessa és que sigui una eina per pal·liar aquest despoblament.

Sabem tot el que hi ha, sabem el mal que s'ha fet, sabem la realitat que existeix, però, evidentment, el que volem és que sigui una eina que pugui servir per revertir o que pugui servir..., la idea no és recuperar tots aquests pobles, perquè, evidentment, no es pot fer, però sí intentar consolidar, com a mínim, aquells que estan de manera sòlida, no és el mateix trenta habitants a les zones de Girona, que potser tenen trenta habitants veïnats des de fa dos-cents anys, que trenta habitants en una urbanització als voltants de Barcelona, a Tarragona o, evidentment, al Pirineu.

Per tant, el que busquem és que hi hagi un objectiu múltiple amb aquesta radiografia, aquest inventari, que pugui veure's l'atractiu, que es pugui veure i que es pugui, també, comparar amb altres llocs d'Europa, perquè, a vegades, sense voler, ens mirem molt en melic i no mirem si s'ha fet ja algun tipus de feina com aquesta a altres espais i que el que podem fer és adaptar, copiar models o adaptar models de veure de quina manera es pot posar en marxa un motor dins del territori, sovint en espais que puguin ser compartits. És igual si és prendre un hospital transfronterer –de vegades, se'n parla–, però estem parlant, també, d'altres coses, entitats, empreses, centres de recerca, però, perquè això funcioni cal que hi hagi una inversió perquè hi arribin les carreteres, perquè hi arribi la gent, perquè pugui funcionar.

I, en aquesta radiografia en la qual, després, nosaltres també hem començat a fer molts informes, que hem treballat amb l'àrea de geografia aplicada de la Universitat

Autònoma i altres entitats, el que hem vist és que, evidentment, allà on hi ha un despoblament realment creixent i accelerat, és en tots aquells espais de frontera, de comarques, de províncies, que a vegades tenen l'hospital, l'escola o el que sigui a tocar, però, com que pertanyen a una altra comarca, han de fer molts més quilòmetres.

I aquest és un greuge que va, realment, de la bona voluntat política, no només nacional, sinó d'escala local. Hem fet sovint entrevistes amb diputacions, amb alcaldes, i això ho podem solucionar mancomunant serveis, per exemple, i no hi ha manera que això funcioni. Però hi ha moltes maneres de fer les coses, sobretot tenint molta imaginació, sobretot tenint una eina com aquesta, que és obert, que és a l'abast de tothom, poblesabandonats.cat, i que, realment, pot donar una informació que, d'una altra manera, no tindríem.

És una eina que està creixent, *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* és una eina que nosaltres mateixos estem fent, fins i tot, una anàlisi de data i de predictivitat, per veure quina manera, en àrees que es volguessin recuperar, si allò funcionaria o no, en funció del que ja sabem del passat, del present, o fins i tot d'altres zones d'Europa.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies per ajustar-se tant.

Compareixença d'una representació de la Plataforma d'Arts de Carrer

357-00906/15

I continuariem aquesta compareixença amb la representant de la Plataforma d'Arts de Carrer i, per tant, té la paraula la senyora Natàlia Lloreta Pané.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Natàlia Lloreta Pané (representant de la Plataforma d'Arts de Carrer)

Hola a tothom, moltes gràcies per convidar-nos. Ara parlaré de la PAC. Jo soc la Natàlia Lloreta, sóc la directora executiva de la Fira de Teatre del carrer de Tàrraga, que aquest any hem fet quaranta-cinc edicions i que és un mercat internacional d'arts escèniques, que hem reunit mil dos-cents professionals de vint-i-set països i, tot i així, continuem sent un esdeveniment considerat rural, però amb molt d'orgull. És veritat que la nostra ciutat de gairebé vint mil habitants limita la nostra acció, però no deixem de ser un pol atractiu i estratègic de les arts escèniques a nivell internacional.

També soc una dona de poble, jo vaig néixer i créixer i visc mitja setmana al Talladell, que és un poble de dos-cents habitants de la comarca de l'Urgell. Per tant, conec la realitat rural i sóc usuària, la gaudeixo i la pateixo, també a parts iguals, però la gaudeixo sobretot i, finalment, estic aquí en representació de la PAC. La PAC, avui, parlant en un context rural, per primera vegada, no és la política agrària comunitària, sinó que és la Plataforma d'Arts de Carrer. La Plataforma d'Arts de Carrer, si veieu aquí a la web, està integrada per vint-i-nou festivals. Hi ha festivals de la zona metropolitana, hi ha festivals de grans ciutats, hi ha festivals de Barcelona, també, però la meitat dels festivals que integren la PAC són de zones rurals.

Hi ha festivals d'Alpicat, de les Piles, d'Amposta, de Sant Martí de Tous, d'Esterri d'Àneu, de Torelló, de Torrella de Montgrí, d'Olot, de Tàrraga, de Reus o del Morell. La particularitat d'aquesta Plataforma d'Arts de Carrer és que aglutina festivals d'arts escèniques que es fan al carrer, i aquest és el nostre punt d'unió amb l'Agenda Rural, perquè si bé no tots els municipis tenen teatres i auditoris, tots els municipis tenen places i carrers i per tant, són llocs on realment es pot desenvolupar una programació cultural molt rica, molt plena, molt més democratitzadora, que no pas bé d'accedir a un recinte i que fomenta molt més la cohesió social.

Des de la PAC hem mogut un estudi nou per dissenyar un circuit d'arts de carrer dins les programacions escolars a Catalunya. La programació escènica a les escoles ja es fa, s'ha fet tradicionalment als teatres, els alumnes van al teatre, però ara el que estem promovent de nou des de la Plataforma d'Arts de Carrer és que no vagin al teatre, sinó que hi hagin companyies de teatre de carrer o d'arts de carrer que puguin desenvolupar els seus espectacles a les places i als carrers i, per tant, aquest

programa de programacions escolars és extensible a municipis que no tenen equipaments escènics.

Recordo, per exemple, que a Catalunya hi ha onze comarques sense cap equipament escènic públic, que són l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, la Conca de Barberà, el Lluçanès, el Moianès, el Montsià, el Pallars Sobirà, el Priorat, la Terra Alta i la Vall d'Aran. Però això no ha de ser un problema si ens centrem en les arts de carrer.

En aquest sentit vull dir que quan els polítics ens encarreguen als gestors de desenvolupar projectes o d'aterrar algunes de les seves missions que contenen paraules com impulsar o promoure, que són molt amples i nosaltres els gestors els hem d'aterrar i els hem de convertir en coses molt concretes, en aquest sentit ens ha anat molt bé l'aprovació de l'Agenda Rural, perquè té unes accions concretes i concises, que ens serveixen com a justificació jurídica per presentar projectes i perquè després es puguin desenvolupar.

Un dels quals és aquest que he dit, de desenvolupar un circuit d'arts de carrer dins les programacions escolars de Catalunya i un altre que hem desenvolupat és un projecte pioner que, de fet, l'ham liderat des de Fira Tàrraga, que es diu Lleida Escena, pel qual hem aconseguit també finançament de la Diputació de Lleida, que també consisteix bàsicament en fer donar a conèixer la capacitat programadora de municipis petits, que no estan acostumats a programar ells les seves festes majors, les seves festes, el que sigui i que realment puguin fer-ho perquè una programació activa en places i carrers contribueix a la cohesió dels pobles.

Nosaltres bàsicament des de la PAC ens centrem en dues accions que estan recollides a l'Agenda Rural, que són l'acció 111, que és fer pedagogia als pobles petits com a possibles programadors d'esdeveniments culturals. Posar de manifest els espais públics, places i carrers com a entorns on traçar complicitats i des dels quals crear comunitats i també l'acció 117, que és crear circuits intermunicipals i en xarxa, descentralitzant els serveis i desenvolupant projectes de col·laboració entre municipis per generar una programació compartida.

Reitero doncs la importància de l'Agenda Rural per poder defensar aquests projectes amb molta més legitimitat jurídica i seguidament passo a fer algunes reivindicacions.

Des de la PAC, des de la Plataforma d'Arts de Carrer estem molt contents de la línia de subvencions anomenada de micropobles que va obrir la Direcció General de Promoció Cultural l'any 2023, que així esperem que es mantingui. L'any passat va sortir més tard el termini. Són subvencions fàcils, ara mateix es donen quatre mil cinc-cents euros directes en pobles de fins a mil habitants. La reivindicació seria que s'ampliés als municipis de dos mil habitants, d'acord també amb l'Estatut del Municipi Rural aprovat recentment, que posi aquesta xifra de dos mil habitants en la definició del municipi rural.

I que es continuï –sobretot–, mantenint aquest mecanisme de garantia, aquest Rural Proofing, que és que és una gran facilitat en la justificació de la subvenció. Tenen la sort d'aquestes subvencions els micropobles que no passen l'infern burocràtic que passem a la majoria d'entitats i per tant us demano, si us plau, que així es mantingui, només contra una factura i que facilitem la feina.

Una altra petició, per descomptat, és que tiri endavant la llei de drets culturals, que es pugui desplegar amb tota la seva dimensió, perquè d'alguna manera s'ha de poder promoure la idea que la cultura és el quart pilar de l'estat del benestar, igual que ho són l'educació i la salut, i necessitem que la llei es pugui desplegar i pugui arribar a tot arreu.

I finalment, ja ho sé que no és estrictament d'aquí, però us demano que aprobeu els pressupostos (*L'orador riu.*), per l'any que ve. És molt important que un país pugui tindre uns pressupostos. El sector de la cultura fa temps que se'ns promet un dos per cent, que fins que no s'aprovin els pressupostos no es podrà desplegar i d'aquí depenen moltíssimes coses. Per tant, també us ho demano.

I, per acabar, és molt important que els pobles estiguin vius. És molt important contribuir des de la Plataforma d'Arts de Carrer a contribuir a aquesta vitalitat dels pobles amb una programació cultural i escènica, amb una programació viva, que promogui la cultura com a element de cohesió social, que descentralitzi les activitats culturals, que impulsi la innovació i la dinamització cultural, que reverteixi o previngui les situacions de despoblament i que potenciï la identitat i l'arrelament.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltíssimes gràcies.

Compareixença d'una representació de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya

357-00907/15

I passàriem a la darrera entitat en aquest primer bloc de la compareixença, la que seria la intervenció dels representants de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya, les representants de Xàfec.

(L'exposició de l'orador i l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

I tenen la paraula la senyora Anna Cerdà...

Fitxer 9

I el senyor Isaac Albesa.

Isaac Albesa (representant de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya)

Bé, moltes gràcies per atendre'ns i per escoltar les nostres reivindicacions i explicar una mica qui som i què té a veure la música amb el món rural. Xàfec és una entitat que va néixer el 2017, tot i que ja ve d'abans, d'una altra entitat prèvia, que es deia A-Petit. Actualment som quaranta festivals, mostres de petit i mitjà formats, repartits per tot Catalunya, crec que aquí hi ha el mapa, tot i que el mapa és una mica irreal, perquè hi ha festivals que tenen vàries seus. Per exemple, al Pirineu hi ha un únic festival, però veieu aquí tot el Pirineu pintat de puntets.

En primer lloc ens agrada estar aquí perquè representem el sector de la música quan, de vegades el sector està representat per grans festivals, grans noms, Primavera, Cruïlla, Sónar, bàsicament festivals urbans, però que de tant en tant també hem intentat, sobretot a la caça de recursos fàcils, han anat cap a l'entorn rural. Nosaltres, com diem, representem quaranta festivals. Som una associació transversal, hi ha gent de tot el país. La presidència està encapçalada pel president, que ve de Vilanova i la Geltrú, del Garraf, avui no ha pogut venir. Hi ha gent del Baix

Camp, gent del Vallès, gent de la Selva, de l'Anoia, del Lluçanès, del Tarragonès. Per tant, crec que el país hi és força representat.

Què fem des de Xàfec? Nosaltres representem aquests festivals, defensem davant de l'Administració les nostres problemàtiques i el que intentem és treballar perquè les propostes que, de fet, de vegades neixen a les ciutats mitjanes de Catalunya també tinguin la seva transferència a l'entorn rural.

D'aquests quaranta festivals n'hi ha set que estan directament situats en aquestes poblacions que defineix l'Estatut del Municipi Rural, de menys de dos mil habitants, tot i que ara hi ha altres festivals que també, tot i que les seus són a la ciutat, per exemple, el que jo dirigeixo, que és a Reus, també es fa a petites poblacions de l'Alt Camp, el Baix Camp o del Tarragonès.

Què fem? Vetllem pel compliment normatiu. Intentem dialogar amb les administracions, sobretot per temes de legislació, seguretat i aquesta burocràcia que abans parlava la companya, també, que de vegades fa que tot sigui molt més complicat. I no només si treballem amb una administració, sinó que treballem amb diverses administracions, la Generalitat, les diputacions de tot el territori i els mateixos ajuntaments, i no hi ha manera tampoc, en aquests anys, d'intentar aglutinar en una única manera, per exemple, de justificar les subvencions, un únic formulari, únic, per totes aquestes tres administracions, que crec que seria també un repte. Potser ja no té a veure només amb el món rural, sinó en global, amb el món de la cultura.

I aquí estem. Intentem ampliar, donar suport a totes aquestes iniciatives que puguin sortir als petits pobles, que de vegades ens donen consell o ens demanen consell o ens pregunten. Per gent que té ganes, des d'aquests entorns petits, de treballar també perquè aquests pobles siguin vius i que hi hagi música, que hi hagi teatre, que hi hagi arts de carrer ajuda que aquestes poblacions i aquestes localitats puguin mantenir la població, puguin mantenir una activitat sense la necessitat de desplaçar-se. Ja el tema del desplaçament, sigui més fàcil o menys fàcil, ja és una altra qüestió, però crec que també és important reivindicar-ho.

Això és Xàfec i aquí tinc la meva companya que una mica farà també la carta als reis després d'aquesta petita intervenció meva.

Gràcies.

Anna Cerdà (representant de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya)

Moltes gràcies, Isaac. Un honor i un plaer ser aquí. M'ha inspirat la companya, la Natàlia, també amb Fira Tàrrrega, referent, i les seves directores encara més. Sóc una dona de bosc, sóc una dona del poble d'Arbúcies. Anava a dir que prou feliçment expatriada a Barcelona fa gairebé trenta anys, de manera que també tots aquests temes me travessen bastant. També el fet de treballar des de Barcelona fa que tingui una mica el cervell, el cor, tot una mica dividit. Però aquí estem pel que estem.

Moltes gràcies a la gent de la Comissió Motora per tenir-nos en compte i a tothom que ha parlat abans, perquè han sortit idees molt inspiradores i crec que val la pena trobar-nos en aquests espais per compartir. Intentaré no repetir, perquè tinc aquest paperàs de ser l'última, intentaré no repetir coses que s'han dit, però sí que subratllar coses que em semblen interessants. Una és això que estem fent ara, escoltar-nos, escoltar veus diverses, complementàries, que si rasques molt i vas molt a l'essència, tots estem dient el mateix, que és escoltar el territori, treballar amb el territori i no cap al territori, evidentment no contra, algunes vegades s'ha treballat contra, doncs no cal, aquest «amb».

Per exemple, jo tinc particularment, i com a associació també, un problema amb la qüestió de descentralitzar, tot i que ens hi dediquem, perquè implica un centre i una perifèria, per nosaltres la cultura és a tot arreu, és, la cultura és, no cal acostar-la enlloc, el que cal és que la gent tingui les condicions per fer el que li doni la gana també en l'àmbit cultural. En aquest sentit la cultura és com un dret bàsic, juntament amb l'habitatge, la salut, l'educació, i és a més a més un dret que és estructural i que estructura les nostres vides i els nostres territoris, que és una altra paraula per mi molt problemàtica, perquè sempre que parlem de territori vol dir qualsevol lloc que no sigui Barcelona, i que ja sàpiga, Barcelona també és un territori, de manera que a nosaltres ens agrada parlar de país.

Molt contentes que totes aquestes coses estiguin confluint, la llei de drets culturals, aquesta llei tan anhelada que sembla que sí, que sí, que ja arriba, que ja arriba, i també el que ens reuneix avui aquí. I nosaltres ens passaríem mitja hora dient tot d'accions que ens interpel·len de les llistes diverses que circulen de l'Agenda Rural.

Per no repetir-nos, però tot el que ajudi a fer fàcil la creació i el gaudi de la cultura en entorns no estrictament urbans i metropolitans, potencia la identitat i l'arrelament, garanteix que es vertebrï aquella societat, i aquell col·lectiu, aquelles comunitats, és a dir, genera cohesió social, etcètera. Evidentment té una vessant econòmica, que pot dinamitzar i diversificar l'economia rural, perquè s'ha de ser realista i l'economia no funciona igual que fa alguns anys, també hi veiem uns perills, els perills de la turistificació, també n'hem parlat, i fins i tot d'aquesta cosa que, ara de cop tots els urbanites, jo ara aquí, puf, ara # (6:30) urbanita, vulguem anar als pobles a treballar per internet, des d'una caseta per veure un paisatge bonic pel balcó, però no aportem res al lloc on anem, aquí també crec que hi ha un risc a evitar o a problematitzar.

Tota aquesta qüestió de la innovació, de les noves tecnologies, que ja no són noves, però encara els diem noves, evidentment suposen una oportunitat fantàstica, però tenen també aquests riscos i tenen tot aquest debat ètic al darrere, que ja que ara s'expandeix o s'intenta portar cap al terreny del món rural, doncs podem aprofitar i fer-ho bé ja d'una vegada. El que jo demanaria és precisament no confrontar allò urbà amb allò rural, sinó aprendre dels errors i dels encerts d'uns i d'altres. Llavors, tots els errors que hem comès a la ciutat, que són moltíssims, que podria estar-me sis hores explicant-vos-ho, especialment de Barcelona, no els cometem, si us plau, estem a temps.

També aquesta qüestió de focalitzar totes aquestes accions, evidentment el teixit empresarial, però com bé deia el company del començament, a l'economia social i solidària, a les entitats, a tota una altra manera d'organitzar-se i de fer comunitat i fer economia, i a la ciutadania al final. És a dir, no hem de pensar només accions per a les empreses, sinó pels ciutadans, que han de rebre els serveis que ofereixen aquestes empreses, no perdem el món de vista.

Evidentment tot aquest món de la normativa, la fiscalitat, s'ha dit i ho rediem, hem de facilitar les coses, hi ha accions i burocràcies que a 2025, amb la intel·ligència artificial fent absolutes barbaritats, no s'entén com encara s'han de fer d'unes maneres mecàniques, avorrides, repetitives i obsoletes. Simplement és incomprendible, i això està en mans de tots nosaltres, tots vosaltres, posar-nos-hi.

I la qüestió de la governança, que ara, si voleu, us l'exemplifico. No sé si és una demanda, però un cas d'estudi concret, que ens ha ocupat una mica a Xàfec, en tenim diversos al calaix, però com que començarà a sonar l'alarma, em centraré en una. Fa un temps, amb molt bona intenció, no en dubtem gens ni mica, i amb aquesta idea de la transversalitat van unir esforços les àrees de cultura, turisme i d'acció climàtica per generar una nova línia de subvencions que s'anomena de festivals agroturístics, amb una idea molt bona, que és aquesta conjunció de producte local, entorns rurals, dinamització cultural a través de la música, fantàstic, sobre el paper, fantàstic.

Què va passar? Que per raons, anava a dir que se'ns escapen, no se'ns escapin, però ara no tenim temps de detallar, això va generar un absolut rebombori als territoris, en els llocs on hi havia acció, activitat cultural, perquè de cop van haver-hi uns agents externs al territori que van accedir, a més a més, amb unes condicions de ser grans empreses, que tenen gent que sap com presentar subvencions, etcètera, a aquestes fonts de finançament, que no van arribar de la mateixa manera a la gent activista, local, molt més petita, amb una organització menys potent.

Per tant, es va generar un greuge molt important davant del teixit local, i a més a més que això va ser gravíssim i aquí també vam actuar, vam fer una mica de feina de lobby que creiem que també hem de fer, com a societat civil organitzada que som, per això ens hem associat, que es van distorsionar criteris de valoració, per exemple, va quedar..., el català és un criteri que va quedar abandonat, criteris que tots els festivals de l'àmbit de la cultura havien de seguir, de cop aquí desapareixien i hi havia un canvi de regles de joc que ens va deixar tots absolutament estorats.

Això s'ha pogut revertir relativament, part del mal ja està fet, part del mal està revertit, és un exemple de com, amb bona fe, intentant fer una política transversal, si no es fa amb els agents, amb les localitats, amb el territori, amb la gent que ja ho està fent, pot generar aquestes conseqüències negatives. Sobretot és aquesta idea de parlem-ne, seiem, de fet la Comissió Mitora és el que ha estat fent i pretén seguir fent. No fem reunions puntuals que queden en no res i que haguem de tornar a començar, tinguem una taula permanent o una mesa permanent on parlar d'aquestes coses, perquè només si tots hi podem dir la nostra, això sortirà endavant.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltíssimes gràcies, gràcies a les cinc entitats, als set compareixents per ajustar-se, però sobretot pel munt d'idees i de reivindicacions que han posat sobre la taula. Passem ara al torn dels diferents grups parlamentaris, fem com sempre l'ordre establert, per tant començaríem amb el Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i té la paraula el diputat Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Gràcies, presidenta, membres de la Mesa, diputats, diputades, compareixents, bona tarda a tots. Avui hem escoltat compareixences molt diverses amb un missatge comú, que si volem un món rural viu cal garantir igualtat de drets, serveis, educació, cultura i oportunitats. I el benestar no es mesura només amb infraestructures, sinó també amb arrelament, formació i comunitat. Per tant, pel que fa a la Plataforma d'Arts del Carrer, de la senyora Lloreta, que deixi'm fer un apunt, Fira Tàrraga és molt més que la Fira Cultural de les Terres de Ponent i no m'allargaré, però només desitjar-li que continuï amb els èxits que ha portat fins ara.

Però em regeixo amb lo que ens concerneix avui, que és la Plataforma d'Arts del Carrer, que li volia preguntar si tenen dades o exemples d'esdeveniments que hagin generat arrelament i activitat econòmica en municipis petits, i si creuen que seria positiu proposar a la Generalitat la creació d'un fons específic de cultura de proximitat rural, perquè la cultura no és un luxe urbà, sinó una eina de cohesió i d'orgull local.

Perquè fa el Xàfec, a la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya, sí que voldria preguntar com es podria reforçar la col·laboració amb els ajuntaments perquè els festivals siguin també una eina de desenvolupament local i com la cultura musical pot esdevenir una palanca per retenir i atreure jovent al territori. Perquè on hi ha cultura hi ha jovent, i si hi ha jovent hi ha futur als municipis. Per tant, crec que això seria important.

Perquè fa l'Institut Muntaner, de la senyora Jiménez i del senyor Jané, també voldria preguntar quines bones pràctiques coneixen per evitar el tancament d'escoles rurals. Si el model actual és prou flexible per adaptar-se a les noves necessitats educatives

i com podríem reforçar la formació professional vinculada al món rural per donar sortides reals als joves del territori. Perquè el futur del món rural passa per mantenir obertes les escoles, no només les carreteres.

I a la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, que també és la Secretaria d'Escola Rural de Catalunya, al senyor Payaró li volia demanar que com podem portar la innovació educativa a escoles petites, quines experiències d'educació comunitària o d'aprenentatge funcionen millor al territori i quin paper juga la digitalització. I si creu que caldria un pla de formació específic pels docents rurals, perquè això crec que seria important. Perquè innovar a Barcelona és fàcil, però fer-ho en un poble de tres-cents habitants és com..., s'ha de construir un país. I al secretari..., i lo que també li voldria preguntar és com podem millorar la formació i estabilitat dels professorat rural, perquè l'escola rural no és passat, és la primera pedra del futur del país.

I perquè fa els Minyons Escoltes de Catalunya, també li voldria preguntar quines dificultats troben per mantenir Caus actius en zones rurals amb poca població juvenil i com podem donar-los més suport perquè continuïn fent aquesta tasca tan i tan necessària. Perquè el món rural també necessita escoltisme. Educar amb valors i servei és sembrar futur sempre. Però, ara bé, cal dir-ho amb tota claredat.

Tot el que avui hem plantejat no podrà fer-se realitat si el Govern de la Generalitat continua sense pressupostos. Sense recursos, ni l'Agenda Rural, ni la cultura de proximitat, ni els programes educatius podran avançar. I acabo, presidenta. Només les diputacions amb els seus propis fons i autonomia poden sostenir parcialment aquests serveis. Però això no pot ser l'excusa perquè el Govern s'amagui...

Fitxer 10

darrere de la seva inacció. Sense pressupostos no hi ha país. I sense país no hi ha futur rural. En definitiva, totes les compareixences d'avui ens recorden que una Catalunya viva és una Catalunya equilibrada. Una escola, un festival, un cau en funcionament valen tant com una carretera nova perquè cohesionen, arrelen i projecten futur.

Per això el món rural no demana privilegis, demana igualtat d'oportunitats.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Passem ara el torn a la diputada Montse Bergés del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. Gràcies a tots els compareixents. Felicitats per la intervenció de totes i tots. I, fet aquest agraïment a tots, us volia fer, no res, en trenta segons el perquè d'aquesta comissió de seguiment, una comissió que ja estava demanada des de la legislatura passada justament per aquest motiu, perquè quan s'aproven els projectes des d'Agenda Rural i s'aproven lleis, hi ha d'haver aquest seguiment. Per tant, per part nostra, per part del Grup Parlamentari d'Esquerra, no només avui, sinó qualsevol cosa, vetllarem perquè aquesta Agenda Rural es desplegui de la millor manera possible, de la manera més ràpida i, sobretot, per revertir aquests greuges i aquests problemes que tenim.

Jo crec que queda clar que Esquerra Republicana creu en aquest tema. De fet, el Govern republicà va impulsar l'Agenda Rural, va pràcticament a punt d'aprovar la llei de l'Estatut del Municipi Rural, que ja està aprovada. Per tant, les eines, com dic, les tenim. A més a més, amb una agenda rural –i agraeixo la feina de tota la Comissió Motora–, i aquesta participació de baix a dalt, que és, com també comentàveu, que quan se fan les coses d'aquesta manera és més fàcil que surtin bé, si després també es pot acompanyar de la resta de temes que falten.

M'ha agradat molt. Bé, us faig una pregunta genèrica a totes les entitats, que és, en aquesta feina de seguiment que fem des d'aquesta comissió, les demandes que heu fet jo ja n'he pres nota, amb el tema de l'escola rural, que hem de recuperar la taula de l'escola, les concretes ja me les he apuntat i per tant farem el seguiment corresponent a les comissions. Però així, com a..., vosaltres que esteu, que l'heu viscuda, que esteu treballant directament les accions d'aquesta Agenda Rural, quines percepcions teniu? A vegades les percepcions també són importants, i més en moments en els que és complicat tenir il·lusió i altres temes.

Per tant, aquesta percepció, si veieu que bé, que és una eina que va bé, amb un bon seguiment i un pressupost que l'acompanyi. Si ja teniu, heu posat alguns exemples, però crec que és bo, i sobretot de cara a aquest país –que no territori, que sempre la paraula territori crec que l'hauríem de treure–, per generar aquesta il·lusió, perquè si només ens queixem és difícil que es pugui veure el món rural de la manera que es mereix.

Més temes. L'Estatut dels Municipis Rurals, ja heu comentat algun, per exemple, en tema de l'habitatge, que s'haurien de promoure accions com incentivar d'alguna manera o facilitar més les obres de rehabilitació. L'Estatut del Municipi Rural ho contempla, hi ha articles específics que es dediquen a això. El que hem de fer ara és complir-ho i sobretot, també, sé que des del..., ara que es va impulsar un estudi, una guia d'habitatges buits, lo que hem de fer ara nosaltres com a parlamentaris és que el Govern vagi complint tots aquests acords i vagi implantant aquesta llei.

Quan parlem del món rural i el món urbà, jo crec que justament, i crec que ho deia l'Anna..., els errors que s'han fet a les ciutats, que jo penso que moltes vegades el món rural pot servir com un laboratori perquè, com que hi ha coses que encara han estat tan discriminats que no s'han fet, i penso en l'habitatge, hi ha moltes cooperatives, potser els exemples que donaran més bons resultats s'estan duent a terme en el món rural. Per tant, això, si veieu també aquestes oportunitats que puguem mantenir dins del món rural i puguin sortir experiències que puguin servir de laboratori per corregir el que s'està fent malament en altres llocs.

Pel que fa al tema de la llei de drets culturals, els punts que heu comentat de permetre la matrícula dels no empadronats i tot això anirem fent el seguiment. Nosaltres també vetllarem perquè a l'Estatut dels Municipis Rurals hi ha articles que estan molt marcats en termini i que es puguin anar executant i complint en el moment que toqui.

I el tema del jovent, a mi m'agrada ja acabar tal com has començat tu, que no és que sigueu el futur, és que és el present. Per tant, també, si hi ha alguna..., tot i que hi hagi el pla nacional que ho contemple, igual que va haver un moment que ens van posar les ulleres lila per veure la mirada feminista, doncs potser ens hem de posar unes ulleres de jovent o els joves que ja hi han al Parlament i que es pugui incorporar

també aquesta mirada, perquè l'envelliment realment és un dels problemes més greus, la situació de tota la generació dels *boomers* és molta i, per tant, que tot aquest relleu es pugui impulsar de la millor manera possible.

Moltes gràcies i a la vostra disposició pel que necessiteu.

La presidenta

Gràcies, diputada. Passem ara la paraula al diputat Jaume Veray, per part del Grup Parlamentari del PP.

Jaume Veray Cama

Moltes gràcies, presidenta. Bé, primer de tot demanar disculpes als representants de l'Institut Jaume Muntaner. Per un tema lligat a la meva salut he hagut de sortir i no he pogut sentir la vostra intervenció i la teva, Natàlia, mitja. Per tant, demanar-vos disculpes i que d'allò. També agrair-vos a tots la vostra presència aquí i lligo ja aquest agraïment amb una afirmació que heu fet des de Xàfec, que heu fet ara, en el sentit que és bàsic escoltar el territori i treballar amb el territori.

Jo avui hi afegeixo i treballar pel territori, perquè fem molt d'escoltar, però si no treballem pel territori i tenim clar –i aquí ara seré no sé si políticament correcte o no–, però tenim clar que a les ciutats grans el... –i aquí han ficat Girona com a ciutat gran i a mi me costa veure Girona com a ciutat gran, tot i ser de Girona, però us entenc–, tenen els serveis que tenen, sobretot tema cultural i l'educació. I, per tant, jo crec que hem de ser una mica proactius amb tot el tema referent a l'educació, als col·legis, escoles rurals i temes culturals a l'interior o als pobles petits.

Jo voldria fer una reflexió sobre un tema que heu tocat tots que és la burocràcia. Tots aquí estem d'acord en què s'ha de reduir. Tots aquí treballem, però tots aquí acabem veient que no avancem amb la velocitat que voldríem avançar tots o que hauríem d'avançar en aquest tema i, per tant, totalment d'acord amb vosaltres.

Després voldria fer algun esment més al que ha dit la Natàlia. A veure, tot el tema de subvencions jo recullo el guant en el sentit de dir, escolta, per què només els de mil? Anem a buscar el que marca l'estatut dels municipis petits dels municipis rurals, i intentem que això sigui així.

Pel que fa als Minyons Escoltes, jo us volia fer dues preguntes no fiscalitzadores, si en Dani Cornellà m'escolta dirà, ja està fiscalitzant..., no..., quants caus hi ha a poblacions de menys de cinc mil. No sé si és la dada que has donat, de catorze, no ho he acabat d'entendre. I llavors, vosaltres representeu tots els caos o tots els...? (*Veus de fons.*) No, llavors hi ha caus rurals que no estiguin dintre del vostre paraigua o dintre de la vostra taula, associació..., això per saber d'allò.

I després tenia una pregunta..., aquí, tenia una pregunta per a l'escola rural, bé, pel Secretariat. Jo soc totalment partidari, nosaltres som totalment partidaris que una escola rural no tingui l'obligació de nodrir-se només dels empadronats del seu poble, això és una bestiesa, això és... Jo crec que aquí ho ha comentat, la matriculació d'alumnes no empadronats del municipi on hi ha l'escola, i crec que el cas que has posat de Girona és paradigmàtic, però n'hi ha algun més, eh?, no només aquest, n'hi ha algun més que es vol tancar amb l'excusa, bé, és que són pocs, ens hem d'ajuntar..., escolti, l'escola rural té la problemàtica que té i crec que des del Govern el que hem de fer, o el que s'ha de fer des de la Generalitat és donar-li suport.

I jo, per acabar, no vull fer d'oposició però em toca. Quan heu demanat, la Natàlia ha demanat que s'aprovin els pressupostos. Home, nosaltres podem fins i tot discutir els pressupostos, però el primer que s'ha de fer és presentar pressupostos. Dir que no es presenten els pressupostos perquè no surten els números, escolti, presenti'ls, discutim-los i, a veure, potser sona la flauta i hi ha sorpreses. Per tant, escolti'm, jo entenc, eh? S'han de presentar, no, s'han d'aprovar, no, s'han de presentar, i després veurem si s'aproven o no, discutim-los i negociem-los, però s'han de presentar.

Res més, agrair-vos a tots les vostres aportacions i dir-vos que des del Partit Popular, com no pot ser d'una altra manera, estem disposats a treballar per aquest desenvolupament de l'Agenda Rural i de seguir escoltant el territori i estar amb el territori.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. És ara el torn del Grup Parlamentari de VOX i té la paraula el diputat Rafael Villafranca.

Rafael Villafranca Mercé

Sí, gràcies, presidenta. En primer lloc, des de VOX agrair la vostra compareixença i el nostre reconeixement i suport de moltes de les activitats i de l'exposició dels problemes que aquí heu fet, el qual demostra que tots sou part activa dels municipis i sou els que doneu vida sobretot als petits municipis amb la vostra activitat.

El senyor Cascales, com a representant dels Minyons Escoltes ha fet una exposició brillant, sobretot quant a la seva primera manifestació, quan ha dit que els joves són el present i el futur, ha donat la importància d'aquest relleu dels jovent als pobles i la manca dels serveis necessaris i les infraestructures que són que aquestos pobles a vegades no tinguin la viabilitat ni la continuïtat, i sobretot dels pobles agrícoles, que des de Lleida sap perfectament que sense rendibilitat, sense garantir la rendibilitat no podem parlar de relleu generacional i és la causa per la qual molta gent jove abandona els pobles.

I ha fet esment a la necessitat de recuperar que aquesta gent torni als pobles i pel qual és necessari fer-los atractius i des del punt de vista de la seva aportació, evidentment, com a Minyons Escoltes ha fet una advocació a la importància del patrimoni com és la natura.

El senyor Payaró ha parlat de l'escola rural. És preocupant que només un seixanta per cent dels municipis..., que aquestes escoles rurals només representen un seixanta per cent dels municipis i més preocupant és, com ha dit ell, és que no només que no es convoqui aquesta taula rodona, que porta un any i mig, sinó també la necessitat que per anar a un col·legi els nens o les nenes dels altres col·legis limítrofs no puguin anar –si no estan empadronats–, al nou col·legi. Això pot abocar a un tancament i crec que és un tema que qualsevol de nosaltres, de la nostra formació política, plantejarem inclús alguna pregunta al Parlament o presentarem alguna proposta al respecte.

Evidentment també s'ha fet més esment a la burocràcia excessiva, no només en tema d'educació sinó en tema en general de cultura, d'arts musicals o d'escenografia o qualsevol tema, inclús com és el tema de l'agricultura.

El senyor Óscar i la senyora Carmen Jiménez han parlat també de la necessària implantació de la cultura i recerca del territori com a eina de cohesió. Estem totalment

d'acord. La cultura és la base de molts d'aquests municipis per la formació de la gent jove, sobretot, i per la continuïtat per la defensa de les tradicions i del nostre patrimoni.

Manca una inversió, evidentment això també està molt condicionat al tema de la falta de pressupostos, com s'ha exposat aquí en les diferents intervencions. I bé, la Natàlia, que ha parlat de la Fira del Teatre de Tàrraga és una fira que jo conec perquè jo tinc família a Tàrraga i hi he anat i la veritat que s'ha de fer un reconeixement que és una fira d'un reconeixement internacional importantíssim. També m'ha agradat molt l'Aquelarre de Tàrraga, vull dir, Tàrraga és molt reconeguda perquè teniu molts pintors, teniu bona activitat i teniu una fira que es fa al carrer, que això sí que s'ha de reconèixer que això millora i bé..., fa..., Tàrraga podem dir que és una ciutat o com a molt direm que és una ciutat petita, i aquest reconeixement de les arts i la cultura és un dels potser els capdavaners d'aquí, de la província de Lleida.

Aquesta activitat vostra, el reconeixement perquè és fer municipi, com diu, calen més equipaments escènics i fer més teatre al carrer, ja que no hi ha instal·lacions fixes, doncs aquest teatre estem totalment d'acord que el que farà és fomentar la pedagogia i aquesta activitat cultural, evidentment, suposa un reconeixement i que els diferents pobles vagin tenint noms per la gent i que els coneguin i es puguin desplaçar i que això augmenti la possibilitat de visites i això millorarà també la capacitat econòmica d'aquests petits municipis.

Tot això, com ha dit, està condicionat també a un pressupost. La manca de pressupost no és responsabilitat nostra, hi ha una responsabilitat que és d'aquest Govern que, tot i així, decideix governar sense un pressupost que, que lo que fa és minvar moltes possibilitats i fer perdre aquestes capacitats que aquests municipis puguin desenvolupar aquestes activitats culturals que són essencials per la seva subsistència.

El senyor Isaac i la seva companya, no sé si es diu Anna, me sembla que ha dit Anna, doncs bé, han parlat també és la mateixa qüestió pràcticament sobre les arts escèniques, el teatre, han parlat també de la música i els festivals de música als municipis. Doncs bé, tot això podia..., el que s'ha dit abans, és aplicable...

Fitxer 11

al tema de la música, perquè tot són arts i tot és cultura, més música, més teatre als carrers, als municipis i sense necessitat de desplaçar-se, considero que també és molt important.

Només simplement agrair la vostra compareixença i prendrem nota de lo que puguem ajudar per part de la nostra formació.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Passem ara el torn al Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular i té la paraula el diputat Dani Cornellà Detrell.

Dani Cornellà Detrell

Sí, gràcies. Bona tarda a tothom i *merci* per les vostres intervencions. Bé, després d'escoltar tot el que ens heu explicat, de la feina que feu i que heu fet, de fet, crec que se us ha de felicitar perquè no és feina majoritàriament que heu fet aquests darrers mesos, sinó que porteu anys treballant i fent feina al món rural des de les diferents vessants, tot i les dificultats que compartim, que són compartides. Per això s'ha fet l'Agenda Rural i per això s'ha aprovat l'Estatut dels Municipis Rurals, perquè hi ha hagut durant molts anys un greuge a ciutat al món rural.

Però tot i això amb el que ens heu explicat, aquí hi ha hagut unes entitats, una gent que ha estat fent una feina per mantenir viva sigui la cultura, els moviments educatius, etcètera, al món rural i per això ja cal que estiguem contents, perquè aquestes dinàmiques que són pròpies de l'autoorganització popular de la ciutadania o a diferents nivells han fet que al món rural continuïn totes aquestes propostes que presenteu.

I està bé perquè, al final tots coneixem o n'hem format part, dels Minyons Escoltes, hem participat a l'Emergent o diferents festivals que es fan arreu del territori i que són un orgull per tots i per totes. I perquè, a més, a cada un dels municipis són d'una manera diferent i adaptats a la realitat del nombre d'habitants, de com són els pobles, etcètera, no? Aquí ja s'ha..., heu fet molt bona feina, ara, la bona feina s'ha de passar a la Generalitat. I aquí s'han fet els primers passos per resoldre una mica totes

aquestes problemàtiques que hem anat parlant, que no són noves, que venen de fa anys, però finalment aquí sembla que ens n'hem adonat, que existeix aquesta problemàtica des de la capital i des del màxim òrgan representatiu de Catalunya i s'ha començat a treballar amb aquestes lleis.

Aquestes lleis o aquesta Agenda Rural recullen moltes de les coses que heu dit. De fet, totes, i fins i tot com heu dit, algunes accions són per desenvolupar, per millorar les problemàtiques que ens heu estat exposant, siguin des de la burocràcia, l'habitatge, l'educació, el transport, etcètera, perquè mancances per desgràcia n'hi ha moltes i des de fa molt de temps.

Jo no us preguntaré res, perquè ja conec la feina que feu i em sembla excel·lent. Jo sí que us preguntaré d'aquí a un temps prudencial, perquè avui ens heu explicat la realitat i el que us preguntaré d'aquí a un temps, a més, si heu notat un canvi, perquè al final l'important serà això, d'aquí mig any, d'aquí un any, un any i mig, amb les polítiques públiques, sigui amb l'Agenda Rural o amb l'Estatut dels Municipis Rurals, si vosaltres noteu una millora, perquè aquest sí que serà el gran fracàs de la política d'aquest país.

Si d'aquí un temps vosaltres, que heu sobreviscut, que heu estat treballant en diferents àmbits no noteu una millora, vol dir que aquí no s'està fent bé la feina i que des de l'òrgan executor, que seria el Govern, no l'està desenvolupant prou bé i que els que estem a l'oposició no estem fent una fiscalització i un seguiment prou bo. Aquí la culpa ha de ser compartida, no només és una part, perquè ja dic, que això ve..., totes aquestes problemàtiques no són noves, venen de fa molts anys i esperem que s'hi posi..., en fi.

Per tant, jo, res, donar-vos les gràcies i emplaçar-vos d'aquí a un temps que pugueu tornar, ja ens n'ocuparem que sigui així i que puguem analitzar del que ens heu explicat avui, guardeu-ho, el dia que torneu què heu notat i què no s'ha complert, no?, perquè això és l'important d'aquesta comissió. Perquè al final som una comissió de seguiment i tot el que ens heu explicat és tot el que vam treballar per fer l'Agenda Rural, per fer l'Estatut dels Municipis Rurals, tot això ja..., els problemes ja els sabem, ara el que volem és que s'implementin les solucions que ha aprovat aquest Parlament de Catalunya.

I per això s'ha..., moltes gràcies i esperem que en un termini prudent les coses millorin i ens puguem veure aquí per analitzar i fer el seguiment del desenvolupament de l'Agenda Rural.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. I tancarem la roda dels grups parlamentaris amb la intervenció del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i té la paraula el diputat Manel Ezquerria.

Manel Ezquerria Tomàs

Moltes gràcies, presidenta. Bé, jo intentaré fer un repàs, tal com hau anat intervenint, perquè en principi, agrair-vos aquestes exposicions que hau fet i el treball que porteu fent des del moment que ja vau començar a participar a la Comissió Motora.

En primer lloc, Lluís Cascales, comparteixo plenament que digueu, que fer política pensant en aquesta clau de mirada jove, és el més important. Jo crec que..., la meua motivació principalment d'estar a la política és per això, per intentar, i crec que tothom, els companys i companyes, deixar un món millor i una Catalunya millor en aquest cas. I l'èmfasi que heu fet en aquest tema de veure la política amb aquesta mirada jove jo crec que és molt encertada. I una mica d'autocrítica també, no per part vostra perquè us veig molt implicats, els quinze mil membres que hau dit, cent cinquanta agrupacions, sinó la joventut en alguns àmbits s'haurien d'implicar una mica més, com ho feu vosaltres.

Bé, això per..., després m'hi referiré una mica, resumint, al conjunt ja, com una visió política des del nostre grup parlamentari, no?, però primer voldria fer aquesta repassada a lo que hau anat diguent tots.

Al senyor Miquel Payaró. Prenem nota el tema de recuperar la taula de les escoles rurals, ho traslladarem. Creiem que és important i ha dit que feia un any i mig que no es convocava. Bé, veurem. Després també l'acció 26, treballar per evitar el tancament de qualsevol escola, també prenem nota per a traslladar-ho. I ha fet també, ha posat èmfasi en el tema del criteri que siga igual en totes les direccions territorials. També crec que és important.

Després, respecte a l'Institut Ramon Muntaner, el senyor Òscar Jané i Carme Jiménez. Bé, la cultura i el patrimoni, treballar des del punt de vista de lo que és tangible i intangible és el motor del nostre país també, no? I mantenir-ho viu és un treball que se'ls ha d'agrair a tots els que hi treballeu en aquest sentit, perquè és molt important. També enriquidor, no sé si tenen aquest treball per explicar-nos el que deia, ha apuntat l'Òscar Jané sobre el tema del projecte pobles abandonats, molt enriquidora aquesta explicació i, ja dic, si tenen algun document i ens el poden fer arribar a la gestora de la comissió, per a veure realment la metodologia utilitzada i com estem en aquests pobles que, en la mesura del possible heu dit que s'intentarà recuperar-ne en algun cas, però ja sabem que és molt difícil.

A la senyora Natàlia Lloreta, de la Plataforma d'Arts del Carrer. Ha destacat, bé, som de Lleida també, en aquest cas soc d'Alcarràs, però bé, Tàrraga ens la sentim molt a prop i a la gent que li agrada el teatre evidentment que és la referència, no? Heu parlat també d'un estudi per dissenyar un circuit d'arts de carrer a les escoles. Si a l'altra intervenció podíeu desenvolupar-ho una mica més. Ha explicat també el suport de la Diputació de Lleida, suposo que totes les diputacions de les quatre demarcacions estan en aquest sentit, però també si podíeu, si es diferencia en alguna cosa o si hi ha alguna manera de millorar-ho també, ho agrairíem.

Les subvencions aquestes que ha fet èmfasi, també, que són pels pobles petits, que es resolen subvencions no competitives, que són per a tots sempre que compleixen els requisits. També és molt important el tema de facilitar la justificació, esperem que s'hi vagi en la mateixa línia. En aquest sentit entomem totes les seves peticions per traslladar-ho també al Departament.

Respecte al que ens han explicat el senyor Isaac Albesa i la senyora Anna Cerdà, bé, també han fet èmfasi en el tema de la manera de la desburocratització. És important, en aquest sentit ja s'ha presentat un primer pla de cinquanta mesures de simplificació per part del Govern. No és fàcil. Construir el castell de burocràcia que hem construït al llarg dels anys, doncs no sabem ni com s'hi ha arribat, però realment tothom ho té ara assumit que s'ha de desconstruir, i a vegades és molt difícil, però jo crec que la voluntat política tothom està copsant que va en aquest sentit.

També agrair-los la feina que ens han explicat que fan d'ajudar i acompanyar que totes les localitats puguin mantenir aquestes activitats musicals, malgrat que sense aquesta ajuda són municipis petits i seria difícil. I en aquest sentit, tal com ens ha dit vostè, Anna, Anna Cerdà, crec que hem d'escoltar-nos, hem d'escoltar-nos i avui aquí crec que hem fet aquesta eina d'escoltar-nos.

He trobat molt interessant les seves reflexions, que en ser l'última potser ha sintetitzat el que han dit tots vostès, i a nosaltres això ens ha d'interpel·lar a seguir treballant o tenir present les seves aportacions, perquè escoltar sempre és bo, escoltar-vos ens ha de posar les piles per tal que qualsevol tema que surti a l'agenda de l'actualitat política, de les comissions que participem tots plegats, us tinguem presents, ja que crec que de manera implicada sou uns garants que heu participat en la cohesió territorial, o millor dit, heu participat en aquesta preocupació que, visquis on visquis, tothom tingui les mateixes oportunitats.

I en aquest sentit i fruit d'això, crec que vosaltres us heu de sentir orgullosos de..., fa pocs dies el conseller, en aquest cas...

La presidenta

Diputat, hauria d'anar acabant.

Manel Ezquerro Tomàs

Ja acabo... El conseller d'agricultura es va desplaçar a Brussel·les per signar el Pacte Rural Europeu i és una... ho va fer amb una veu clara, que volem un país viu, cohesionat i arrelat al territori. I això és fruit –o crec que és–, de realçar que s'embriona a partir de la vostra participació a la Comissió Motora. Amb aquest pacte crec, amb aquest pacte de país ens alineem amb el treball que heu fet fins ara tots vosaltres.

Moltes gràcies a vosaltres.

La presidenta

Gràcies, diputat. I obriríem ara un torn de resposta per part de les diferents entitats. Farem el mateix, si volen seguirem el mateix ordre. La idea és que ara tinguem un temps màxim cadascú de cinc minuts i començaríem una altra vegada amb el mateix

ordre que hem fet, per al Lluís Cascales, per part de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

Lluís Cascales (director de l'Escola de Formació de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya)

Moltes gràcies. Intentaré respondre una mica les diferents preguntes que s'han plantejat. Primer, des de Junts se'm preguntava quines són les problemàtiques del Cau en el món rural. Una mica, les problemàtiques són totes les que hem dit, però..., o sigui, totes van relacionades amb el que hem dit, però quina és la realitat?, que caus sense caps no existeixen. Per tant, una mica, diguem-ne que, a través del transport, a través de l'habitatge, a través de la feina, una mica tot el que hem estat comentant abans, doncs és aquesta la problemàtica. Que si no tenim tot aquest entorn rural amb aquestes característiques, amb aquestes necessitats cobertes, doncs no tindrem caps que formin aquests caus.

I amb relació a això, que també comentàvem i els meus companys ho deien, el tema burocràtic. Anar a fer una sortida, jo per exemple, quan era nen al cau, anava d'excursió al cau i els meus caps no havien de fer cap tipus de documentació, que crec que allò no és correcte tampoc, i hem avançat i també és positiu, però el que no pot ser és que se'ns inflin les excursions, les sortides als campaments amb milions de burocràcies, molts cops repetida, que venen de diferents departaments que no es comuniquen entre ells, i que has de repetir les coses de manera a o de manera be, perquè no hi ha una coordinació. Llavors això també és una problemàtica molt gran, no només als caus, el dia a dia dels caus, sinó a l'hora de fer campaments, sortides, etcètera.

Llavors també Esquerra Republicana ens deia, per què serveix l'Agenda Rural, si creiem que té sentit. Nosaltres creiem que sí, creiem que és indispensable. Creiem que era important i que per fi s'ha ficat al centre els llocs rurals. Som un país rural, som un país de muntanya, som un país de Pirineu, llavors crec que és indispensable i crec que ja anem tard en ficar aquest territori rural al centre. I llavors crec que és indispensable?, per nosaltres, sí.

Llavors, de nou, nosaltres mà estesa i amb ganes de treballar des del jovent i també des de l'escoltisme per intentar fer aquest petit país que tenim el millor de tots. I amb

relació una mica també al que em deïes, que l'Estatut dels Municipis Rurals ja té accions, ja té punts que parla d'habitatge, i tant.

Ara també que aquí el company de la CUP també...

Fitxer 12

comentava, que ja sabeu quines són les nostres problemàtiques, ja les tenim escrites, ja les tenim, ara falta accionar-les, per tant, fiquem-nos a treballar i a engegar-ho.

I, finalment, el diputat del PP em demanava quants caus de menys de..., no sé si ha dit cinc-cents, de mil... (*Veus de fons.*) De cinc mil? Bé, la veritat és que no tinc una dada concreta, el que sí que et puc dir és que ens repartim per demarcacions, som nou demarcacions a nivell d'escoltes i en tenim quatre que formen part del territori exclusivament rural, per tant, no et sé dir quants agrupaments de menys de cinc mil hi ha, però el que està clar és que dels cent cinquanta que en són nostres, m'atreiria a dir que la meitat són no són de menys de..., cinc mil, potser, però que sí que estan repartits dintre del territori rural d'aquest país.

En aquest sentit també em demanava, sou els únics caus d'aquest país? No, no som els únics, de fet, a Catalunya tenim uns dos-cents agrupaments escoltes, dels quals cent cinquanta-quatre som nosaltres, tenim dues altres entitats companyes que són Acció Escolta i Escoltes Catalans, que també tenen agrupaments. És veritat que a nivell rural nosaltres som els únics, diria, sinó pràcticament, que tenim agrupaments en aquest entorn més rural, d'acord?

Llavors, res, amb això acabo. Deixeu-me dir també, que crec que no ho he dit a la primera intervenció, que crec que és important també ficar el focus i ser conscient que els tres mil joves que són caps i responsables d'associatiu, ho fan de forma voluntària, ningú guanya un duro per fer això, deixen el seu temps amb tot tal com tenim la societat, amb les dificultats per trobar feina, amb les dificultats per pagar habitatges, quan els tenim amb estudis, amb tot això, dediquen altruístament el seu temps, les seves hores a educar infants, perquè creuen que es pot deixar el món

millor de com l'hem trobat i una mica aquesta missió la fan de manera totalment altruista i totalment desinteressada.

I des d'aquí també vull agrair també a tots aquests caps que, dissabte rere dissabte, tot i les traves, tot i la feina, continuen allà fermes, educant els infants i joves del nostre país.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies. Seguiríem ara pel Miquel Payaró, de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya i el Secretariat de l'Escola Rural de Catalunya.

Miquel Payaró Pagès (representant de la FMRPC)

Jo, aquestes consideracions generals, aquestes preguntes més generals que heu fet ja ho ha dit ell ara. Jo voldria referir-me a una que ha fet ell sobre els plans de formació específic per mestres d'escola rural. A veure, hem de distingir entre el que és la formació inicial i la formació permanent, que és realment la que val la pena. Amb formació inicial, en aquests moments les universitats catalanes i possiblement hi té a veure el fet que jo crec que falta un pèl de comunicació entre el Departament d'Universitats i el Departament d'Educació, perquè no hi és i, per tant, no es pot establir quin tipus de..., o que totes les universitats en la formació inicial del mestres facin algun incís sobre l'escola rural.

En aquests moments, les universitats catalanes tenim, Universitat de Girona, ofereix una optativa sobre l'escola rural. Això vol dir que una cinquantena d'alumnes, de tots els que hi ha cada curs, tenen algun coneixement o alguna referència sobre l'escola rural. A la Universitat de Vic hi ha un seminari sobre l'escola rural, un seminari vol dir que són màxim vint, vint-i-cinc alumnes que assisteixen a aquest seminari, si arriben a ser tants.

La que potser ho té més ben..., això és al meu parer, eh?, més ben organitzada la..., és la Universitat de Lleida, amb una cosa que en diuen, si no m'equivoco, el pràcticum dual. Què que vol dir? Que tots els alumnes de la universitat durant la seva etapa, els quatre cursos que estan de formació de mestres, com a mínim han d'haver passat tots una vegada a fer el pràcticum en una escola rural. Una, en una

escola ordinària, una vegada en una escola d'educació especial i em sembla que la quarta poden triar altra vegada allà on volen anar. Per tant, a la Universitat de Lleida sí que d'alguna manera tots els alumnes coneixen la realitat d'això, de les escoles rurals. També hem de tenir en compte que Lleida és el territori que n'hi ha més, d'escoles rurals.

I finalment també he de dir que hi ha un grup que se'n diu GIER, Grup Interuniversitari d'Escola Rural, que cada curs ofereix als estudiants unes jornades sobre escola rural, però també és una cosa que és a uns quants estudiants, no ho pots fer a tots els estudiants perquè clar, són vuit de les universitats catalanes que organitzem això.

Pel que fa a la formació permanent, sí que he de dir que des de fa tres cursos, en col·laboració, entre el Departament d'Ensenyament i el Secretariat d'Escola Rural sí que es fan uns cursos de formació d'escola rural. En aquest moment ja s'han fet durant tres anys una que es diu Formació en Escola Rural 1 i des de fa dos cursos un que és Formació en Escola Rural 2, que llavors està a dintre de l'oferta de formació que fa el Departament d'Ensenyament i que, mestres de diferents territoris o el que sigui, són uns cursos que tant són telemàtics, com presencials, per tant són mixtes i que es van fent cada curs i sí que cada vegada hi ha més gent que entra en aquest dinàmica.

Potser el que faltaria és que des del Departament es reconegués un perfil de mestre rural, així com existeixen altres perfils de mestres que, en algun moment es va fer, el bibliotecari, el mestre d'anglès, el mestre de música, el..., no ho sé, i és un perfil de mestre d'escola rural. Senzillament perquè quan, doncs jo què sé, per exemple, en el en la borsa de substitució o el que sigui, tu puguis veure que si aquella persona o que les mateixes persones que hagin de fer una substitució sàpiguen que aniran a una escola rural i per tant que tu puguis demanar, escolta'm, que sigui un mestre que tingui ja coneixement del que és l'escola rural, perquè quan surten de la facultat no és així, hi ha molt de desconeixement.

Em sembla que m'havies fet una altra pregunta, però no recordo exactament..., alguna cosa que tenia a veure amb innovació educativa, què podíeu fer? Què podíeu fer sobre *(Veus de fons.)* D'acord *(Veus de fons.)* Sí, bé, a veure..., això, mira,

curiosament, aquest cap de setmana hem estat els Secretariat de l'Escola Rural al Museu Terra, a l'Espluga, en unes jornades que anaven sobre aquesta qüestió i et puc dir que van ser un èxit, tant de participació d'entitats com per exemple l'IBec, l'Institut de Biotecnologia de Catalunya, em sembla que és, i de molts mestres de l'escola rural interessats en tota aquesta qüestió que té a veure amb la realitat STEAM. Per tant sí que hi estem treballant bastant.

La presidenta

Gràcies. Passem ara el torn als representants de l'Institut Ramon Muntaner i tenen la paraula l'Òscar Jané i la Maria Carme Jiménez.

Mari Carme Jiménez Fernández (representant Institut Ramon Muntaner)

Gràcies. En relació amb la pregunta que es formulava sobre les bones pràctiques pel no tancament d'escoles rurals, no és un tema que nosaltres treballem directament, però sí que segur que veient aquests exemples que tenim dins del projecte Pobles Abandonats sobre espais recuperats, molt probablement trobaríem exemples d'experiències que han ajudat a mantenir aquestes escoles rurals a partir de la reutilització d'aquests pobles, de la incorporació de gent a aquests pobles que s'ha realitzat.

Però ho aterro al meu terreny, que és el dels centres d'estudis i el dels Ateneus, i el que sí que és important és intentar mantenir aquest associacionisme cultural viu en l'àmbit rural, especialment. I hi ha experiències de, sobretot per exemple, casos d'ateneus que s'estan recuperant des de gent jove a la zona del Pirineu, com un agent importantíssim per arrelar població o per dinamitzar la població i penso que és molt important generar accions que ajudin justament a mantenir aquest associacionisme cultural viu i molt actiu.

I també que siguin agents interlocutors a l'hora de prendre decisions amb relació al territori rural, perquè moltes vegades la gent que en participa, que en gaudeix, és gent molt activa i que des del coneixement també pot aportar molt i penso que són agents molt importants amb relació al món rural. I sobre pobles, si vols...

Òscar Jané Checa (representant de l'Institut Ramon Muntaner)

Bé, simplement comentaré que aquest projecte de pobles abandonats no és un projecte lacrimogen, de dir, quina pena que hem perdut mil cinc-centes poblacions, què malament que tenim el país, que s'hi posessin la web i la imatge, tant dels que estan vius, alguns recuperats, altres..., crec que és una clatellada per tots plegats, de veure el desequilibri que tenim. Però que no és només una qüestió social, tenim un país patrimonialment parlant, latent, mort, que cada estiu cauen esglésies, cauen béns nacionals protegits, béns locals protegits. Estem parlant no només d'esglésies, ni d'edificis, estem parlant de tot tipus de coses que tenen a veure amb un territori que ha anat desapareixent, i que està allà, d'acord?

Però sí que hi ha parts que estan realment vives. Aquest projecte és una eina que en altres països han fet les institucions, ha fet l'Administració, han fet els governs i malauradament –i dic malauradament perquè tant de bo no l'haguéssim hagut de fer nosaltres–, des del 2018 que hi estem posats participant, com hem dit, des d'entitats com les universitats, els centres d'estudis locals, l'Institut d'Estudis Catalans, etcètera, a tot arreu quan hem anat a presentar-ho, que hem parlat amb entitats que treballen als Alps, que treballen a Àustria, que treballen a Itàlia i treballen..., ens diuen que aquest projecte és una eina per a les administracions, és una eina per a les administracions locals, de país, per veure realment què es pot fer, què no s'ha de tornar a fer i de quina manera es pot revertir.

Per tant, nosaltres no podem donar respostes, si som els que investiguem. I, sobretot, posem la radiografia sobre per què no, o com hem de fer que les escoles funcionin i no deixin de funcionar. Nosaltres podem tenir una idea de com va tot, i de fet, tenim molts models de com han funcionat coses en els últims anys. Podríem donar exemples del que diem, és a dir, cal tenir una diversitat d'imaginacions a l'hora de fer aquestes coses, com fer que la gent torni i no marxi.

Perquè a les escoles, a vegades, abans eren cinc persones que hi havien de ser, després eren deu estudiants perquè no es tanquessin, de vegades els regalaven una casa perquè no marxessin, els altres no sé què, clar, però això són accions de pegat, són accions puntuals. Estem parlant de veure, si no coneixem bé què és el que tenim a l'abast, què és el que tenim al voltant, és impossible invertir, saber com invertir, però clar, cal invertir, cal posar-s'hi per invertir, i això està claríssim.

Per tant, és una eina a l'abast de tothom que jo, torno a repetir, si volen passejar-s'hi, que és *poblesabandonats.cat*, i torno a dir, és una provocació, perquè evidentment no parla només de pobles abandonats, sinó és una radiografia de, en quin punt estem, ara mateix podríem posar mapes de calors de molts tipus de coses, des d'on són les escoles, on són els CAPs, on són els béns protegits que han caigut, on són les poblacions, on són els pobles que només queden deu habitants, on són aquells que en tenen mil, perquè parlem de micropobles, estem parlant de cinc-cents i mil habitants, a vegades són capitals de comarca, mil habitants, capitals de comarca, són aquestes les que hem de, realment, consolidar.

Després, si no consolidem això, evidentment, podem tenir trenta, quaranta, hi ha comarques que tenen més de cinquanta o seixanta poblacions al terra. Jo crec que ens hauria d'interpel·lar tots, això. Per tant, aquest projecte és això, és una eina, no una radiografia per dir, què bonic que era tot. No, no és això.

Gràcies.

La presidenta

A continuació passàriem a la senyora Natàlia Lloreta, de la Plataforma d'Arts al Carrer.

Natàlia Lloreta Pané (representant de la Plataforma d'Arts de Carrer)

Sí. Responent a l'Ignasi Prat, a les preguntes que m'ha fet sobre l'impacte econòmic que tenen aquests festivals d'arts al carrer que integren la PAC, no tenim dades pròpiament de la PAC, tenim dades de cada festival, però també tenim dades, diguem, sensorials. Jo aquest estiu he estat Alpicat, a Circpicat, al Danseu, a Les Piles, que és un poble petit que hi ha allà, entre la Conca de Barberà, i a l'Esbaïola't, a Esterri d'Àneu. I només de veure-ho es pot percebre que realment són petits festivals que tenen un gran impacte en la cohesió i en el benestar dels pobles que els acullen.

Però a nivell de Fira Tàrrrega sí que tinc dades, per descomptat, i nosaltres avaluem cada any l'impacte econòmic, tant en el sector de les arts escèniques, com l'impacte econòmic territorial de l'esdeveniment de la Fira. Tenim unes dades de ja fa set anys, que deien que per cada euro públic que s'invertia en la Fira hi havia un factor

multiplicador de set en el sector, que per cada euro públic que rebia la Fira hi havia un moviment de per set euros en el sector de la contractació, perquè la Fira és un mercat d'arts escèniques que el que fem és que convidem programadors d'arreu del món, com deia abans, mil dos-cents aquest any, que venen a veure els espectacles, principalment de companyies catalanes i que després els programen als seus festivals.

I per descomptat, que hi ha un impacte econòmic local importantíssim. Passen per Tàrraga, que té una població d'encara no vint mil habitants, tot i que l'alcaldeessa està desitjant arribar-hi, cent mil persones passen en quatre dies a Tàrraga, que és una xifra significativa per una ciutat d'aquestes dimensions. Per tant, per descomptat, més enllà del fet vivencial, del fet lúdic, del fet joiós i del gaudir de compartir les arts de carrer, hi ha un impacte econòmic molt important en aquests festivals que configuren la PAC cadascú en la seva escala.

A la pregunta de si caldria un fons de cultura de proximitat o de cultura rural. Per descomptat, jo estaria contenta que es consolidés aquesta línia d'ajuda als micropobles i que s'ampliï, això que deia, dels mil als dos mil habitants, per respondre a l'Estatut de Municipi Rural. Simplement...

Fitxer 13

s'amplia la mostra, per tant s'hauria d'ampliar la dotació d'aquesta línia, ara està en 2,17 milions d'euros, doncs s'haurà d'ampliar fins a cobrir tots aquests pobles de dos mil habitants.

La Montse Bergés, anava a dir Carme, perquè conec la seva germana (*L'oradora riu.*) La Montse Bergés em preguntava si realment és útil i és important aquesta Comissió de Seguiment i l'Agenda Rural, i per a mi ho ha sigut moltíssim, ja ho he dit abans, jo ho faig servir com a justificant jurídic de molts dels projectes que redactem, i ens van convidar a formar part de la Comissió Redactora.

Aquella experiència de realment fer un treball tan col·laboratiu des de la base va ser molt enriquidor, perquè també ets conscient de la complexitat del territori, perquè jo hi anava a defensar la cultura, però a la vegada vam poder coincidir amb molts altres

aspectes i àmbits, associació de dones pageses, la Taula del Tercer Sector, i per descomptat aquí gent que tenim una mica més de similitud amb la cultura, però va ser com un exercici, com una invitació a la societat, a que realment repenséssim col·lectivament la ruralitat, i només per això va ser una experiència molt enriquidora, i per descomptat que, a més a més el resultat, que és l'Agenda Rural aprovada des del maig del 2024 és importantíssim. I, per tant, espero que la comissió continuï i que tiri endavant.

I responent el senyor Manel Ezquerra sobre els projectes que he presentat. El de l'estudi sobre desenvolupar un circuit d'arts de carrer en les programacions escolars està penjat a la nostra web de la Plataforma d'Arts de Carrer, però bàsicament ens el van encarregar des del Pla d'impuls del teatre que dissenyéssim si era realment possible treure els alumnes dels teatres i que gaudissin del teatre pel carrer, i llavors nosaltres el que hem fet és pensar, en base a casos i a festivals, de si realment això és possible –i realment ho és–, a banda de que s'obre la possibilitat que moltes escoles realment puguin gaudir del teatre, tinguin o no un teatre municipal, perquè al final promovem la programació en carrers i places.

Sobre el programa Lleida Escena, finançat per la Diputació de Lleida, va ser una iniciativa des de la Fira, també amb tot el justificant de l'Agenda Rural, i el que hem aconseguit de moment és que fem una trobada anual en la que aglutinem tots els agents del sector de les arts escèniques, des de les companyies fins als festivals, els teatres públics i privats, és una trobada multisectorial de les arts escèniques de Lleida, en el que de moment tots compartim algunes penes, (*L'oradora riu.*) parlem del territori, i ja portem dues edicions i a partir d'ara comencem a teixir una xarxa i un possible circuit d'arts de carrer en una comarca concreta. Per tant, és una acció d'una declaració d'intencions que a poc a poc va prenent forma i agafarà una mesura determinada, desitjo. I ja està.

I això, només per acabar, que la meva demanda de l'aprovació dels pressupostos en cap moment vull que sigui partidista, simplement és una demanda, crec, social i àmplia que ens mereixem els catalans.

La presidenta

Gràcies. I tancaríem les intervencions amb la intervenció de l'Anna Cerdà i l'Isaac Albesa, per part de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya.

Isaac Albesa (representant de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya)

Bé, gràcies. Abans ens ha preguntat, crec, la relació que teníem amb els ajuntaments o amb les diputacions. La majoria de diputacions, jo conec bé la de Tarragona, però també crec que Lleida i Girona tenen línies de finançament per projectes culturals singulars, que de vegades fan cap als pobles o no, per tant, hi ha relació. I amb els ajuntaments, doncs aquests micropobles de vegades la relació que tens és molt depenent de l'alcalde que hi ha, si té interès o no, hi ha alcaldes que prefereixen..., clar, estem parlant de pobles molt petits, de cent cinquanta habitants, que potser, com dèiem abans, tenen un pressupost de quatre mil cinc-cents euros que els hi ve de la Generalitat i això són dos actes culturals l'any, eh?, de tres-cents seixanta-cinc dies.

Uns poden optar per una cursa de muntanya, uns altres poden optar per una trobada de puntaires, uns per fer teatre, uns per fer música, depèn de la voluntat d'aquests ajuntaments. Jo hi tinc relació amb molts, alguns perquè ens han vingut a buscar, altres perquè nosaltres hem identificat que poden tindre aquest interès, però sí que estaria bé que hi hagués algun mecanisme o que aquests ajuntaments tinguessin informació de tota la gent que fa activitat cultural, diguéssim, més enllà del que pot ser un catàleg de la Diputació de Tarragona, en aquest cas, que els financi el cinquanta per cent d'una obra de teatre de carrer.

Anar una mica més enllà que no ser una simple repartidora a algunes institucions, bé, si hi vas bé i sinó, també, que hi hagi un criteri al darrere i això, en part, segurament es fa incrementant el pressupost, que no sé si això depèn que hi hagi el pressupost de la Generalitat aprovat o no, però és cert que els recursos i, sobretot, repartir-los bé i equitativament al territori és important pel nostre sector i entenc que també per les arts de carrer.

Anna Cerdà (representant de la Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya)

Sí, ens queden uns segons... Crec que parlo en nom de totes, d'agrair-vos l'escolta i també subratllar el que dèieu també, no?, alguns de vosaltres, diputats i diputades, que s'ha de passar de l'escolta a l'acció. Llavors, sí, ho entomem, us vigilarem, us

fiscalitzarem perquè és feina de la societat civil també, és una feina compartida, de cocrear. Les polítiques públiques no les fan sols els polítics de partit en un Parlament, les fem totes i, en aquest sentit, m'enduc també d'aquí conceptes que, vaja, que m'han flipat, com ara aquest concepte que acabes de dir de la diversitat d'imaginacions. És un repte divers, perquè el país és divers i les realitats són diverses, per tant, hem de portar aquestes ulleres, no sé, hem de portar cinquanta mil ulleres al mateix temps i això és molt difícil, però és el que hem de fer.

Per tant, gràcies i estarem com molt atentes i també a nivell de sector musical que ens hem de batre amb agents, doncs, imagineu-vos, estem en el mateix sector que la gent que munta els concerts de Lady Gaga, doncs, no patiu que farem sentir les nostres reivindicacions i propostes, ja ho fem i ho seguirem fent i gràcies per també tenir aquest espai.

La presidenta

Moltíssimes gràcies de nou per les explicacions, per la informació, per les compareixences, sobretot per les reivindicacions i per la feina que feu en el dia a dia. No reitero de nom les entitats, però insisteixo, moltíssimes gràcies a les set compareixents, a les cinc entitats.

Diputats i diputades, la gestora, agrair-vos la feina, però en tot cas, la Glòria ja us ha passat la presentació de la primera de les compareixences que hem tingut, per tant, ja la té tothom a la seva bústia.

I res, abans de tancar, només recordar-vos, perquè m'ho comentaven, també agrair al públic que ha vingut, però m'ho recordaven des d'Arca, el 27 de novembre a les set de la tarda aquí, al Parlament, es fa un acte dels grups Leader per reivindicar una crida pel futur del desenvolupament local, participatiu i de la pesca marítima davant de les polítiques que estan sorgint des de la Unió Europea. Per tant, ho tindrem a casa. Evidentment, tothom és convidat, però especialment diputats i diputades, 27 de novembre a les set de la tarda.

Sense més, aixequem la sessió.

Moltíssimes gràcies a tothom.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT